Kuch — adolatda

Adolat

O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-siyosiy va huquqiy gazetasi

1995 yil 22 fevraldan chiqa boshlagan ☼ 2001 yil 26 oktyabr ☼ juma ☼ № 42 (329) ☼ sotuvda erkin narxda

● Мен фақатгина бугун эмас, олдиндан ҳам – давлат раҳбари бўлганимдан бери ҳамюртларимизга қарата, эй, ватандошларим, огоҳ бўлинглар, терроризм хатари, бу қора куч бошимизда бало-қазо бўлиб, ўзининг манфур ниятларига етиш учун қурол ва куч тўплаб, ханжарини ишга солишга ҳар лаҳзада шай турибди, деб даъват этиб келганимни, бу даҳшатли куч остонамиз олдида турганини бугун ҳам такрор-такрор айтишни ўз бурчим деб биламан.

Ислом КАРИМОВ.

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 24 октябрь куни Оқсаройда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош котибининг ўринбосари Кензо Ошимани қабул қилди.

Давлатимиз раҳбари меҳмон билан Ўзбекистон заминида учрашиб турганидан мамнуният билдириб, Афғонистон халқига инсонпарварлик ёрдами кўрсатишдек хайрли миссиясида унга муваффақият тилади.

– Биз террорга қарши бошланган халқаро кампанияни қўллаб-қувватлаган ҳолда, айни пайтда Афғонистонда гуманитар ҳалокат юзага келаётганини ҳам яхши англаймиз, – деди Ислом Каримов. – Шу важдан БМТнинг оғир аҳволда қолган афғон халқига ёрдам кўрсатиш борасидаги саъй-ҳаракатларини ҳам тўла қўллаб-қувватлаймиз.

Президентимиз Ўзбекистон билан БМТ уруш туфайли неча йиллардан бери жабр чекаётган Афғонистон аҳолисига мурувват кўрсатиш борасида ҳамкорлик бўйича катта тажриба тўплаганини, бу эса ташкилот кўзлаётган инсонпарварлик миссияларини муваффақиятли амалга оширишда қўл келишини таъкидлади.

Кензо Ошима Афғонистонга энг кўп инсонпарварлик ёрдами кўрсатаётган давлатлардан бири – Япония фуқаросидир. Учрашувда Президент Ислом Каримов бу ҳолга алоҳида эътибор қаратди.

– Сизни Ўзбекистон билан ҳар томонлама ҳамкорликни ривожлантираётган Япония вакили сифатида ҳам ҳурмат қиламиз, – деди давлатимиз раҳбари.

Меҳмон самимий қабул учун Ислом Каримовга миннатдорлик билдирди. Ўз миссиясининг муваффақиятли кечишида Ўзбекистон ҳукуматининг ҳамжиҳатлиги алоҳида аҳамият касб этишини таъкидлади.

Суҳбат чоғида Афғонистонда юзага келаётган гуманитар ҳалокатнинг таъсирини имкон қадар камайтириш, минтақада тинчлик-осойишталик ва ижтимоий барқарорликни сақлаш ҳамда томонларни қизиқтирган бошқа масалалар муҳокама қилинди.

ТАШҚИ ИШЛАР ВАЗИРЛИГИДА УЧРАШУВ

Ўзбекистон ташқи ишлар вазири Абдулазиз Комилов БМТ Бош котибининг ўринбосари Кензо Ошима раҳбарлигидаги делегация аъзолари билан учрашди.

– Ўзбекистон ҳукумати Афғонистон муаммосининг ҳал этилишида ҳамда афғон қочқинларига ёрдам беришда БМТ томонидан амалга оширилаётган тадбирларни тўла қўллаб-қувватлайди, – деди вазир учрашувда. – Бундай хайрли ва муҳим ишларда Ўзбекистон БМТ билан бундан кейин ҳам кенг қамровли ҳамкорлик қилади.

– Ўзбекистон ҳукуматининг Афғонистонга инсонпарварлик ёрдами етказиб бериш борасидаги саъй-ҳаракатларини БМТ раҳбарияти юксак баҳолайди, – деди Кензо Ошима. – Ишончимиз комилки, ўзаро ҳамкорлик келгусида ҳам фаол давом этади.

Сир эмаски, Афғонистонда ҳарбий ҳаракатлар туфайли сўнгги пайтда минтақада қочқинлар муаммоси кескинлашди. Уларга ёрдам кўрсатиш борасида БМТнинг саъй-ҳаракатлари алоҳида эътиборга молик. Ўзаро мулоқот чоғида афғон қочқинларига ёрдам кўрсатиш ва бунда Ўзбекистоннинг иштироки, шунингдек, халқаро майдонда юзага келган сиёсий вазият, хусусан Афғонистондаги беқарорликка оид масалалар юзасидан фикр алмашилди.

Шу куни меҳмонлар Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлигида ҳам музокара ўтказди.

(ЎзА).

Ўзбек дипломатияси изчил ва қатъиятли йўлда

ЭЪТИРОФ

Бир қувончли ҳиссиёт менга ҳеч ҳам тинчлик бермайди. Бугун Ўзбекистондек ёш давлат дунё ташқи сиёсатида етакчи роль ўйнамоқда. Айниқса, Марказий Осиёдаги муаммоларни ҳал қилишда Ўзбекистоннинг ўрни ва аҳамияти беқиёс. Бу минтақада хавфсизлик ҳамда ҳамкорлик масаласи бизнинг мамлакатимизнинг иштирокисиз ҳал қилинмайди. Шу боисдан ҳам турли даражадаги ва доирадаги учрашувлар, мулоқотлар, музокаралар ҳамда ахборот алмашишлардан ташқари телефонда фикр алмашувлар ҳам бўлиб турибди. Кейинги пайтда Америка Қўшма Штатлари ҳамда Россия Президентлари, Буюк Британия бош вазири ғоятда муҳим халқаро масалалар юзасидан Ўзбекистон Республикаси Президенти билан телефонда мулоқот қилиб фикрлашиб олдилар. Бу нафақат давлат раҳбарлари ўртасидаги ўзаро ишонч ва ҳурмат белгиси, бу ёш давлатимизнинг халқаро миқёсда ошиб бораётган обрў-эътиборининг ифодасидир, бу Ўзбекистон ташқи сиёсатда изчиллик ва қатъиятлик кўрсатаётганлигининг самарасидир, бу ўзбек дипломатиясининг ютуғидир.

Буларнинг ҳаммасини кўриб-билиб туриб фахрланиб кетасан киши беихтиёр ва шу кунларга етказган Оллоҳга шукурлар айтасан. Тўғриси, кеча ким эдигу бугун киммиз? Мен шундай пайтда мустамлака давримизни кўп эслайман. Ўша пайтда АҚШ Президентининг бир марта собиқ СССР раҳбарига телефон қилганининг ўзи шов-шувга сабаб бўлган эди. Ўшанда ҳам маслаҳатлашиш маъносида эмас, эътирозларни баён қилиш маъносида телефон қилинган эди. Ҳар ҳолда бугун Ўзбекистон жаҳон ҳамжамиятида катта куч ва салоҳиятга эга бўлган ҳамда дунё сиёсатининг йўналишини белгилайдиган давлатлар билан тенг ҳуқуқли ҳамкор сифатида мустаҳкам алоқалар ўрнатганлигининг ўзи катта гап. Бунга ҳавас қиладиганлар ҳам, ҳасад қиладиганлар ҳам бор. Ана шундай пайтда ўтган қисқа даврда, яъни атиги ўн-ўн бир йил ичида босиб ўтилган шонли йўлни, давлатимиз раҳбарининг қатъиятли саъй-ҳаракатларини эслаб ўтмаслик мумкин эмас. Президент Ислом Каримов журналистлар билан ўтказган бир суҳбатларида «биз кенг дунёга даллоллар ва воситачиларсиз чиқдик» деган эди. Бугун шунинг амалдаги натижасини кўриб турибмиз.

Бундан ўн йил олдин бизни бутунлай бошқа саволлар ва ташвишлар қизиқтирар эди. Яъни, Ўзбекистон ташқи сиёсатда қандай йўл тутар экан? Унинг жаҳон ҳамжамиятидаги тутадиган ўрни ҳамда халқаро масалаларни ҳал қилишдаги иштироки қандай бўлар экан? Марказий Осиёнинг, шунингдек бутун дунёнинг тинчлиги ва хавфсизлигига таҳдид солиб турган турли низоларни бартараф этишда Ўзбекистон қандай таклифлар ҳамда ташаббуслар билан чиқиши мумкин? Умуман, ўзбек дипломатияси ўз қобиғига ўралиб қоладими ёки халқаро майдонда мустақил, очиқ, дадил ҳаракат қиладими?

Албатта, ўша пайтда бу саволлар кўпчилигимизни қийнаган бўлса, бугунги кунга келиб уларга аниқ жавоблар беришимиз учун асосли имкониятлар яратилди. Аввало шуни айтиш кераккки, ёш ва ҳали анча тажрибасиз бўлишига қарамасдан ўзбек дипломатияси дастлабки кунларданоқ кенг қамровли изчил фаолият юритди. Бу фаолиятнинг босқичлари тўғрисида, шунингдек юқоридаги саволларга жавоб тариқасида хронологик маълумотларни қалаштириб ташлашнинг кераги йўқ. Ўтган даврни кенг мушоҳада қилиш, ташқи сиёсатнинг йўналишини кузатиб бориш ва амалий натижаларини илғаб олиш, дунё сиёсати таниқли арбобларининг бизга нисбатан фикрини ўрганиш, жаҳон оммавий ахборот воситаларида босилаётган шарҳлар билан мулоҳазали тарзда чуқурроқ танишиш ва ниҳоят, ана шулар асосида фикрни чарҳлаб аниқ хулоса чиқариш натижасидагина кенг дунёга даллоллар ва воситачиларсиз чиққанлигимизнинг боисини, мазмун-моҳиятини англаб етамиз.

Келинг, яхшиси, дастлабки даврларни эслайлик. Мустақиллик эълон қилинган кундан то Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Ўзбекистонни тан олгунгача бўлган давр Ватанимиз, халқимиз, истиқлолимиз учун изтиробли кутиш қанчалик қийин бўлган бўлса, энди шаклланиб келаётган ўзбек дипломатияси учун ҳам шунчалик оғир синов даври бўлди. Ўзбекистонни салоҳиятли давлатлар жаҳон ҳамжамияти қачон тан олар экан, деган оғриқли дард биз оддий фуқароларга кун-у тун тинчлик бермаётган бир пайтда Юртбошининг ички изтиробларию халқаро майдондаги тинимсиз саъй-ҳаракатларини бир тасаввур қилиб кўринг-а!..

Бизга хайрихоҳлик ёки қизиқиш билдириб, қайси йўлдан боришимиз ёки қайси томонга «оғишимиз» мумкинлигини синаш, умуман, тетапоя бўлиб келаётган дипломатиямизнинг нимага қодирлигини билиш мақсадида турли даражадаги делегациялар, халқаро ташкилотларнинг вакиллари, дипломатлар ташриф буюра бошлашди. Уларнинг аксарияти олий даражада қабул қилинди ва Президент билан мулоқотдан қониқиш ҳосил қилишди. Шубҳасиз, бундай мулоқотлар дипломатия малҳамидир.

Маълумки, 1991 йилнинг ноябрь ойи бизни тан олишларини кутиб изтироб чекаётган пайтимиз эди. Ўзбекистон илгари собиқ Иттифоқ таркибига кирган, эндиликда ўзларини мустақил деб эълон қилган мамлакатлар билан давлатлараро муносабатлар асослари тўғрисида музокара олиб борарди. Ана шундай мураккаб бир вазиятда Ислом Каримов ўзининг қатъий қарорини яна бир бор очиқ ва кескин баён қилди. «Энг салмоқли ва энг буюк воқеа, албатта, мустақиллик учун курашимиздир, – деди Президент Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг VIII сессиясида сўзлаган нутқида. – Мен очиқ айтаман, бу масалани сизларнинг ҳукмингизга ҳавола этиш ҳақидаги Фармонга имзо чекканимда бутун масъулият ва жавобгарликни ҳис этганман, бу нарсага жонимни тикканман. Бу улуғ мақсадга эришиш учун не-не машаққатли курашлардан, синовлардан ўтишни ҳам яхши тасаввур қилганман. Аммо яна бир марта такрорлаб айтаман – бу йўлдан қайтиш, чекиниш йўқ».

(Давоми 2-бетда).

Тинч ва осойишта меҳнат билан Ватанимиз қудратини оширишдан ҳам муқаддас иш йўқ. Бугунги кунда тобора ривожланиб, гуллаб-яшнаб бораётган жонажон Ўзбекистонимизнинг эришаётган ютуқларида ҳам ана шундай шукуҳли меҳнатнинг шавқини туямиз.

Андижон тумани ҳокимининг қарори билан аҳоли зич жойлашган Ҳарабек қишлоғида бир неча йилдан бери ишламай ётган тикувчилик фабрикаси маҳаллий тадбиркор Саидаҳрор Икромовга берилгач, бу ерда ишлар жонланиб кетди. «Имкон – И» корхонаси номи билан фаолият кўрсатаётган мазкур меҳнат жамоасида бир йилда 800 тонна тайёр ип-калава ва 100 миллион сўмликдан ортиқ трикотаж-тикувчилик маҳсулотлари тайёрланмоқда.

СУРАТДА: корхона ип йигирувчиси Дилфуза Соатқулова.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

ТАЛОН-ТАРОЖНИНГ ОЛДИ ОЛИНДИ

Қорақалпоғистон Республикаси Ички ишлар ходимлари томонидан ўтказилган текширувлар натижасида Беруний туманида пахтани топширмасдан сақлаш, ноқонуний равишда уйларига ёғ чиқарадиган ускуналарни ўрнатиш ҳоллари аниқланди. Бу ҳақда республика Ички ишлар вазирлиги матбуот марказининг катта инспектори, майор Жуманиёз Ўтениёзов «Туркистон-пресс» мухбирига шундай деди:

– Беруний туманидаги Махтумқули жамоа хўжалигида жорий йилнинг 25 сентябр куни 5900 килограмм пахта қабул пунктига топширилмасдан турганлиги аниқланди. Хўжалик пудратчилари Рўза Сагриева ва Мақсад Шарлиев терилган икки кунлик пахтани топширмаган. Беруний туманидаги Навоий жамоа хўжалигида яшовчи Ҳасан Войисовнинг уйидан ноқонуний қурилган чигитни қайта ишлайдиган ускуна, жувоз, 300 килограмм чигит, 40 килограмм пахта ёғи, 150 килограмм кунжара топилди. шунингдек, тумандаги «Қиятобод» жамоа хўжалигида яшовчи Рўзим Казаковнинг уйида иккита «Олтинсой» хўжалигида яшовчи Сотимбой Казаковнинг уйида 6 та жувоз қурилганлиги аниқланди. Хўжайли туманида яшовчи М. Яхшимуродовнинг уйида бир дона жувоз, 500 килограмм чигит, 70 килограмм пахта ёғи борлиги аниқланди.

Республика Ички ишлар вазирлиги ходимлари томонидан олиб борилган тадбирлар натижасида пахтани ўғирлаш ва қайта ишлаш бўйича 29 та ҳодиса аниқланиб, айбдор фуқаролар жаримага тортилди.

Терроризмга шафқат йўқ!

ҲУШЁРЛИК – ҲАЁТ МЕЗОНИ

Бугун Афғонистондаги террорчи тўдаларнинг аҳволи қопқонга тушган газандани эслатади. Еру осмондан уларга қақшатқич зарбалар берилмоқда. Террор уяси қурол-аслаҳалари, ҳарбий истеҳкомлари билан биргаликда яксон этилмоқда. Адолат жаҳолатни ер юзидан супуриб ташлаш учун муштини қаттиқ туган.

Террорчиларга ва уларни қўллаб-қувватлаб турган толибонларга энди сира муроса бўлмаслиги аниқ. Бутун дунёда тинчликни, осойишталикни сақлаб қолиш учун ҳам газандани ўз уйида янчиб ташлаш лозим.

Афғонистондаги воқеаларни диққат билан кузатар эканмиз, аввало митти сайёрамиз тақдири учун жавобгарлик ҳисси кучайганлигини, соғлом кучлар бу офатга қарши кураш учун бир оила бўлиб бирлашаётганлигини сезамиз. Чунки XXI асрнинг энг катта хавфи – халқаро терроризм инсоният цивилизациясига таҳдид солмоқда. Бу хавф бизнинг ҳудудимизда эмас деб қўл қовуштириб ўтириш ярамайди.

Шу муносабат билан мамлакатимиз Президентининг Баёноти, Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги мухбири билан суҳбатида билдирган фикрларни тўла-тўкис қўллаб-қувватлаймиз. Айниқса Юртбошимиз таъкидлаганларидек, битта ҳақиқат барчамизга аён бўлиши керак: ҳушёрлик ва огоҳ бўлиб яшаш – бу бир кунлик ёки бир ойлик мавсумий масала эмас, балки кундалик иш, кундалик амалий ҳаракат бўлиши лозим.

Маҳалламизда 3 мингдан ортиқ фуқаро истиқомат қилади. Биз тинчликни, осойишталикни қадрлаш деганда, аввало ўз хонадонимиздаги аҳилликни, ҳамжиҳатликни тушунамиз. Маҳалла оқсоқоллари зиёлиларининг бу борада зарур тарғибот-тушунтириш ишларини олиб бораётганлиги туфайли ёшлар ўртасида жиноятчилик, гиёҳвандлик, диний экстремистик оқимлар таъсирига тушиш сингари салбий иллатларга қарши муросасизлик муҳитини вужудга келтирганмиз. Ёшларни ватанга меҳру муҳаббат руҳида тарбиялаш аввало уларни ўз уйини, маҳалласини қадрлашидан бошланишини ҳар қадамда тушунтираяпмиз.

Шу билан биргаликда маҳалла посбонлари ҳам кечаю-кундуз сергак туриб, ўз бурчларини сидқидил уддаламоқдалар. Маҳаллага узоқ-яқиндан кимлар келиб-кетаяпти, кимнинг фарзанди нима иш билан машғул бўляпти – ҳаммаси назоратда. Қисқаси, ҳушёрлик, огоҳлик ҳар бир фуқаронинг ҳаёт мезонига айланган. Демак, биз ўз уйимизни ўзимиз асрай оламиз. Террорчиларнинг ҳар хил дўқ-пўписалари, фитналаридан қўрқмаймиз.

Турсун РИВОЖОВ,
Тойлоқ туманидаги Маданият маҳалла фуқаролар йиғини раиси.

ОҚНИ ОҚ, ҚОРАНИ ҚОРА ДЕЙМИЗ

Ўша машъум кун қонли сешанба даҳшатлари ҳамон кўз ўнгимда. Террорчилар минглаб бегуноҳ одамларнинг ҳаётига зомин бўлдилар. Қанча-қанча қон тўкилди. Бу мудҳиш кўргулик Американи, аҳли жаҳонни оёққа турғазди. Бутун тинчликсевар кучлар жипслашиб террорчиларга уларнинг ҳомийларига қақшатқич зарба бериш тарафдорига айланди.

Мана бир неча кундирки, ўзининг манфур ғоялари билан дунёга устун бўлишни, қора қилмишлари билан кишилар юрагига ғулғула солиш хаёлида юрганлар бошига ажал уруғи ёғилаётир. Зўравонлар жазоланаётир. Ота-боболаримиз жуда топиб айтганлар: «Ўйнашмагин арбоб билан, арбоб урар ҳар боб билан».

Мусибат пайтида Америка Қўшма Штатларига террорчиларни тезроқ йўқ қилиш йўлидаги курашда кўплаб давлатлар қатори Ўзбекистон ҳам хайрихоҳлик билдираётир. Аммо Ўзбекистонимизнинг мустақил давлатга айланиб, мустақил сиёсат олиб бораётгани Россия матбуотчиларининг ҳасадини келтираётир. Эски дардлари хуруж қилиб қолганга ўхшайди. Улар вазиятдан фойдаланиб Ўзбекистонга бўҳтон отаётир. Турли туҳмат ва бўҳтонлардан иборат ёлғон ахборотларни тарқатаётир. Ўзбекистонликлар оқ билан қорани ажратиб олишга қодир. Тинч кунимизни, мустақил ривожланиб бораётганимизни кўролмаётганлар асл башарасини ўзлари очиб қўйди. Биз ўзбеклар арқонни узун ташлаб қўяверишга одатланганмиз. Вақтнинг ўзи оқни оққа, қорани қорага ажратиб беради. Дунё қалқиб турган шундай бир вазиятда ўзбекистонликлар муҳтарам Президентимиз Ислом Каримов атрофига яна ҳам жипслашдилар. Биз учун тинчликдан азиз нарса йўқ. Қора ниятли манқуртлар ер билан яксон бўлади, яхшилик ва эзгулик ғалабасига ишонамиз.

Маҳмуд МЎЙДИНОВ,
Ўзбекистон «Адолат» СДП Тошкент вилояти Кенгаши иккинчи котиби.

Ислоҳот сабоқлари

САМАРҚАНД ТУМАНИ:

ОЛДИНДА ЮРИШ МАСЪУЛИЯТИ

Қишлоқда ислоҳотларни чуқурлаштириш, хўжалик механизмини такомиллаштириш, моддий манфаатдорликни кучайтириш орқали иқтисодиётни янгича сифат босқичига кўтариш бугуннинг долзарб вазифаси ҳисобланади. Халқ депутатлари Самарқанд вилоят кенгашининг сентябрь ойида бўлиб ўтган навбатдан ташқари сессиясида бу борада зарур йўл-йўриқлар кўрсатилган эди.

Сессия хулосаларидан келиб чиққан ҳолда бугун қишлоқ ишлаб чиқаришида янгича ўзгариш-интилишлар кўзга ташланмоқдаки буни биргина Самарқанд тумани мисолида яққол кўриш мумкин.

Самарқанд туманида бугун ўзгача сафарбарлик, қайноқ меҳнат шижоати ҳукмрон. Ҳосилдан бўшаган далалар пешма-пеш шудгорланмоқда. Сув йўллари, ариқ-зовурлар тозаланмоқда. Туман ғаллакорлари 4575 гектар майдонга ғалланинг шароитга мослаштирилган навларини тўлиқ экиб майсаларни бир текис ундириб олишга эришдилар. Мутахассисларнинг фикрича, ғаллачиликда кузги агротехника юмушларининг барвақт, сифатли амалга оширилаётгани келгуси йилда ҳам мўл ҳосилдан далолат бермоқда.

Туман ғаллакорлари, сабзавоткор, боғбонларининг меҳнатлари бу йил баракали бўлди. Салкам 10 минг тонна мева, 15 минг тонна узум, 40 минг тонна сабзавот етиштирилиб тайёрлов идоралари ва қайта ишлаш корхоналари билан тузилган шартнома ортиғи билан уддаланди. Қарийб 9,5 минг тонна ғалла хирмони яратилиб бу борадаги вазифа ҳам кам-кўстсиз бажарилди.

– Қишлоқ хўжалигини юритишда мулкчиликнинг барча турларидан фойдаланилаётгани, мулкдорлар ўртасида ўзаро рақобат кучайтирилгани юксак пировард натижаларни қўлга киритишга имкон бермоқда, – дейди туман ҳокими, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутати Раҳима Ҳакимова. – Ширкат, деҳқон ва фермер хўжаликлари гектарлар самарадорлигини ошириш, маҳсулот таннархини арзонлаштиришнинг янги имкониятларини излаб топмоқдалар.

Дарвоқе, туманда ҳар қарич ер ҳисобда бўлгани боис юқори ҳосилдорликка эришиш чоралари кўрилмоқда. Ғаллачиликда 4575 гектар ер 641 та оила пудратчисига тақсимлаб берилган. 2300 гектар токзор ва 1470 гектар сабзавот майдонлари ҳам ширкатчилар қўлида. Пай усулида меҳнат қилиш туфайли дивидентлар миқдор ортиб бораяпти. Туманнинг «Наврўз» ширкат хўжалигида пудратчилар ҳар сўм пайга 6 сўмгача дивидент олишмоқда. Хўжаликда барча турдаги маҳсулот етиштириш режалари уддаланиб рентабеллик 56 фоизни ташкил этди. 24,5 миллион сўм соф фойда пайчиларни рағбатлантириш учун тақсимланди.

Туманнинг яна бир пешқадам жамоаси – «Ўзбекистон» ширкат хўжалигида сабзавотчилик ва ғаллачиликда интенсив технологиялар қўлланилиб юқори натижаларга эришилмоқда. Бу хўжаликда суғориладиган майдонлардан 2-3 марта ҳосил олинмоқда. Ҳозир миришкорлар кечки сабзавот экинлари ҳосилини йиғиштириб, шаҳар савдо тармоқларига етказмоқдалар. Ғалла экиш сифатли якунланиб боғ ва токзорлардаги мавсумий юмушлар ҳам кўнгилдагидек олиб борилмоқда.

Тадбиркорлик, аҳиллик, ҳамжиҳатлик Самарқанд тумани миришкорларига хос фазилат. Шу боис бу ерда айтилган сўз, берилган ваъдага доимо амал қилинади. Зарур юмушлар фурсат кутиб қолмайди. Деҳқончилик баракаси ошиб хўжаликлар иқтисоди юксалиб бораётганлиги ҳам ана шунда.

СУРАТЛАРДА: 1. «Наврўз» ширкат хўжалиги бошқаруви раиси Рафиқ Наимов (ўртада) деҳқонлар билан кузги юмушларни сифатли ўтказиш хусусида маслаҳатлашмоқда. 2. «Ўзбекистон» ширкат хўжалиги бошқаруви раиси Неъмат Мажидов ғалла парваришини ташкил этиш бўйича жамоа аъзолари билан фикрлашмоқда.

Зоҳир ТЎРАҚУЛОВ,
«Адолат»нинг ўз мухбири.

Терроризмга шафқат йўқ!

БУЛАР МУСУЛМОН ЭМАС

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Дин ишлари бўйича қўмита раиси Фозил қори СОБИРОВ билан суҳбат

– Ассалому алайкум! Тақсир, маълумингизким, террорчиларнинг АҚШда амалга оширган жирканч қилмишлари бутун дунё аҳлини даргазаб айлади. Натижада антитеррористик коалиция вужудга келди. [illegible]

– Бисмиллоҳир роҳманир роҳийм! [illegible]

– Бу зарбани «биринчи даражали террорчи» деб аталаётган Усама Бин Ладен ва бошқа унинг гумаштолари жаҳон мусулмон аҳлига бошланган уруш деб ҳолади. [illegible]

– Йўқ, асло бундай эмас! [illegible]

– Давлатимиз раҳбари Ўзбекистон Миллий ахборот агентлигининг мухбири билан суҳбатларида халқимизни гоят бир бемалол тушунишади... [illegible]

– Бу саволингизга жавоб беришни мен ҳурматли Президентимизнинг ўша суҳбатда айтган «Қуръони карим мусулмонлар учун ...» [illegible]

Жаноб Пайғамбаримиз (с. а. в.) дан сўрадилар:

– Эй Расулуллоҳ, чин мусулмонлар кимлар?

– Қўлидан ва тилидан ҳеч қачон бировга зиён етмайдиган одамлар, – деб жавоб бердилар Расулуллоҳ.

– Мўъмин деб кимни айтамиз?

[illegible]

– Жаннати одамнинг белгиси нима бўлади?

[illegible]

– Шу ўринда жиҳод сўзининг луғавий маъноси ва ҳозирги доирасини ҳам шарҳлаб берсангиз. [illegible]

[illegible]

– Пайғамбаримиз айтганда, террорчи унсурлар инсон дининнинг ҳақиқий душманлари, улар ўз хатти-ҳаракатлари билан исломни бадном қилишга, обрўсизлантиришга, унинг мўътадил ва инсонпарвар руҳини йўққа чиқаришга уринаётган кимсалардир. [illegible]

– Бисмиллоҳир роҳманир роҳийм! [illegible] Омин!

Суҳбатдош:
Мурод КАЛОНХОН,
«Адолат» мухбири.

КАССИР ЖАВОБГАРЛИККА ТОРТИЛДИ

Насиба Исомиддинова Хатирчи туман халқ банкининг 3609/49-шахобчасида 2000 йилнинг феврал ойидан бери назоратчи-кассир вазифасида ишлаб келарди. [illegible]

– Насиба Исомиддинова ноқонуний йўл билан фуқаро Раҳима Ҳамроеванинг 3 минг 430 сўм, [illegible] «Туркистон-пресс» мухбирига. [illegible]

Салом Самадовнинг таъкидлашича, [illegible]

[illegible]

Ўзбек дипломатияси изчил ва қатъиятли йўлда

(Давоми. Боши 1-бетда).

Ўзбекистонни эътироф этиш йўлидаги саъй-ҳаракатлар тобора кучайтириб юборилди. Ўзбекистон БМТ Низомини бажаришга ваъда берди, ташқи сиёсатда ўзининг стратегияси ва тактикасини ишлаб чиққанлигини маълум қилди. Президент Ислом Каримов ер юзида тинч, одилона халқаро тартибни барпо этиш мажбуриятини олган давлатлар ҳамдўстлигига қўшилиш учун Хельсинкига жўнаб кетди ва у ерда Европада Хавфсизлик ва Ҳамкорлик Кенгашининг якунловчи актига имзо чекди. Бу ёш Ўзбекистон давлати учун ҳақиқатдан ҳам катта тарихий воқеа ҳамда юксак шараф ва ишонч эди. Мен 1975 йилни яхши эслайман. Ўшанда собиқ СССРнинг якунловчи актга имзо чекиши жуда қийин кечган. Чунки, совет ҳукумати раҳбарлари мазкур ҳужжатдаги айрим қоидаларни бажариш юзасидан мажбуриятлар олишда иккиланганлар. Жумладан, халқаро ҳуқуқ нормаларига риоя этиш, инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини кафолатлаш мажбуриятларини олишдан чўчиган. Ўша пайтдаги иккиланиш, ғоявий ҳадиксираш муҳити ҳамда жаҳон ҳамжамиятига ишончсизлик собиқ империянинг обрўсига путур етказган эди. Ёш Ўзбекистон давлати ўзининг аниқ стратегик мақсадларидан ҳамда БМТ Низомида, Париж Хартиясида лўнда ифодалаб берилган қоидалар ва халқаро ҳуқуқ нормаларига содиқлигидан келиб чиқиб Хельсинки Якунловчи актини ҳеч иккиланмай имзолади. Ана шунинг натижасида Ўзбекистон 1992 йил 2 март куни, яъни Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг 46-сессияси ялпи мажлисида якдиллик билан маъқуллаш асосида овозга қўймаган ҳолда БМТ аъзолигига қабул қилинди. Зулм ва зўравонлик, мустамлака ва қарамлик даврида яшаган, биз ўзбеклар учун бу кун Оллоҳнинг иродаси билан мўъжиза юз берган тарихий кун бўлиб қолди.

Энди ички ва ташқи сиёсатда, халқаро майдонда эркин ва мустақил ҳаракат қилар эканмиз, ҳасадгўйлар, аламзадалар, ғаразчилар ва аразчилар босган ҳар бир қадамимизни кузатиб боришди. Айниқса, баъзи империяпараст кучлар, ғаразгўй сиёсатчилар, буюртма асосида ишлайдиган журналистлар, хорижнинг шов-шувга ўч оммавий ахборот воситалари давлатимиз раҳбарининг чет элга расмий ташрифларини, ўзбек дипломатиясининг жўшқин фаолиятини, Ўзбекистоннинг бошқа давлатлар билан ҳамкорликни йўлга қўйишдаги дадил ҳаракатларини ўз билганларича талқин қила бошлашди.

Жумладан, Туркияга қилинган биринчи расмий ташриф атрофида катта шов-шув кўтаришди. Ўзбекистоннинг Туркия билан яқинлашувидан гўё Хитой ташвишга тушиб қолганмиш, Ҳиндистон эса Россиянинг ёрдамида хавфсизлик чорасини кўришга мажбурмиш, яна бу яқинлашув Эрон билан Покистонга хуш ёқмаётганмиш. Ўша пайтда Россиянинг газеталарида, хорижнинг радиотўлқинларида бундай шарҳларни кўп ўқидик ва эшитдик.

Давлатимиз раҳбари бошлиқ делегация Саудия Арабистонига расмий ташриф билан борди. Ўзбекистон араб дунёсига оғиб кетди, деб айюҳаннос солишди баъзи сиёсатчилар ва «ҳозиржавоб» шарҳловчилар. Яқин орада Ўзбекистон Ислом Республикаси деб эълон қилинади, деб башорат қилишди баъзи бир хориж газеталари, Ўрта Осиё республикалари ислом йўлини танлашди, уларга энди ядро қуролини бериб бўлмайди, деб телеэкранда ваҳима кўтарди кинорежиссёр Станислав Говорухин.

Шундан кейин расмий делегациямиз Хитойга ташриф буюрди. Ўзбекистон Хитой моделини танлади, бу нима – ярим социализм, ярим капитализмми, деб шарҳлади хорижнинг шов-шувга ўч матбуоти. Ҳаттоки, Шарқий Туркистон энди Ўзбекистоннинг ёрдамига умид боғламоқда, деб иғвогарлик ҳам қилишди.

Россия билан алоқаларимиз мустаҳкамланиб, давлатлараро муносабатларимиз расмий тус олиб, борди-келдимиз кўпайиб қолганлиги ҳам қимларгадир ёқмади. Буни хорижнинг оммавий ахборот воситалари Ўзбекистондаги россияпараст кучларнинг ғалабаси деб ёзишди. Шунингдек, Эронга ва Исроилга қилинган ташрифлар ҳам сафсатабозлик билан турлича талқин қилинди.

Бироқ бу сиёсий иғвогарликлар Ўзбекистонни ўзи танлаган йўлдан чалғита олмади. Қайтага ташқи сиёсатда мамлакатимизнинг обрўси ошиб бораверди. Ўзбекистон жаҳон ҳамжамияти олдидаги мажбуриятларини бажариш учун қатъий кураш олиб борди. Давлатимиз раҳбари Умумевропа Кенгашининг кейинги анжуманларида ҳам қатнашиб, Ўзбекистонинг йўли инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини, оз сонли миллатларни ҳимоя қилишга, миллати, диний эътиқоди, ижтимоий насаби ва мақомидан қатъий назар барча фуқаролар учун муносиб турмуш шароити яратишга қаратилган йўл эканлигини таъкидлаб ўтди. Ўзбекистон Президенти Умумевропа хавфсизлик ва Ҳамкорлик Ташкилотининг бир қатор тузилмалари фаолиятини янада такомиллаштириш юзасидан амалий таклифлар киритди. Бу таклифлар ана шу нуфузли халқаро ташкилотга аъзо бўлган давлатлар раҳбарларида катта қизиқиш уйғотди ва сиёсатчилар ҳамда журналистлар томонидан кенг шарҳланди.

Ўзбекистон раҳбари халқаро анжуманларда ҳамиша шу куннинг энг долзарб муаммоларини кўтариб чиқади ва албатта муҳим таклифларни ўртага ташлайди. Жумладан, БМТ Бош Ассамблеясининг 48-сессиясидаги Марказий Осиё минтақасида хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган Тошкент семинар-кенгашини ўтказиш тўғрисидаги таклифини эсланг. БМТ бу таклифни маъқуллади ва ана шу халқаро анжуманни ўтказиш учун нуфузли халқаро ташкилотлардан экспертларни жалб қилди. Экспертлар айниқса семинар-кенгаш арафасида маслаҳат ва кенгаш тусида ишлаб, анжуманнинг мазмунини бойитиш, ҳамкорликнинг сифат жиҳатидан янги шаклларини аниқлаб олиш, биргаликда ташаббуслар кўтариб чиқиш учун кенг имкониятлар яратдилар. Ўзбекистоннинг Ташқи ишлар вазирлиги бутун масъулиятни ўз зиммасига олганлиги, умуман ўзбек дипломатиясининг саъй-ҳаракатлари туфайли, энг муҳими, бундай ўта масъулиятли ишга шахсан Президентнинг ўзи бош-қош бўлганлиги сабабли Тошкентдаги халқаро семинар-кенгаш ўзаро ишонч ва ишчанлик руҳида зўр уюшқоқлик билан ўтди.

Ёки, Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг БМТ тантанали йиғилишида сўзлаган нутқида киритган ва халқаро миқёсда акс-садо берган таклифини эслайлик. Ўшанда давлатимиз раҳбари шундай деган эди: «Бирлашган Миллатлар Ташкилоти тузилмаларини ислоҳ қилиш, унинг фаолиятини самарадорлигини ошириш зарурлиги тўғрисида гапирилар экан, қуйидагиларни амалга ошириш зарур бўлиб кўринади:

Биринчидан, Хавфсизлик Кенгаши сафини кенгайтириш, унга мисол учун бугунги кунда жаҳон сиёсатида муҳим ўрин эгаллаган Германия ва Япония сингари давлатларни доимий аъзо сифатида киритиш лозим;

Иккинчидан, БМТ қабул қилган қарорларни тезкорлик билан амалга ошириш учун БМТ Бош котиби ваколатларини кучайтириш лозим;

Учинчидан, зиддиятли вазиятларнинг олдини олиш ва уларни бартараф этиш манфаатларини кўзлаб, БМТнинг халқаро минтақавий ташкилотлар билан ўзаро муносабатини кучайтириш зарурлиги ҳам, бу ташкилотнинг ўзига қарашли минтақавий тузилмаларини янада ривожлантириш зарурлиги ҳам тобора аён бўлиб қолмоқда».

Гап хавфсизлик ҳақида борар экан, Ўзбекистон раҳбари ҳамиша битта нарсани қайта-қайта такрорлайди: яъни дунёнинг хавфсизлигига фақат минтақавий можароларни бартараф этиш ҳамда минтақавий хавфсизликни таъминлаш орқали эришиш мумкин. Дунёнинг бирорта минтақасида пайдо бўлган олов вақтида ўчирилмас экан, у аланга олиб кетаверади. Аланга кучайган сари уни жиловлаш қийинлашиб, офатлар ва фожеалар кўпайиб бораверади. Дунёнинг бирорта нуқтасида пайдо бўлган можаро ҳам худди шундай. Афғонистонда кўп йиллардан бери ҳукм суриб келаётган вазият ана шундай ўта хатарли. Ҳозир амалга оширилаётган антитеррор операциялари ана шу хатарни бутунлай бартараф этишга қаратилган. Бу хатар терроризмнинг илдизидан куч олмоқда. Шунинг учун ҳам Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг Баёнотида таъкидлаб ўтилганидек, Америка ҳукумати терроризмни таг-томири билан йўқ қилиш, дунёнинг қайси бурчагида бўлмасин, бундай кучларни қўллаб-қувватлаётган, уларни маблағ, қурол-яроғ, бузғунчи мафкура билан таъминлаётган, қўпорувчилик, босқинчилик ҳаракатларини амалга ошириш учун жойларга жўнатаётган ёвуз ниятли марказларга қарши аёвсиз кураш эълон қилди.

Президентимиз ўзининг бу фикрини қуйидаги қатъиятли сўзлар билан якунлайди: «Бугун барчамизга оддий бир ҳақиқат аён бўлиши керак: бутун инсониятга катта таҳдид солиб турган бу иллатга барҳам бериш борасидаги курашдан ҳеч ким, ҳеч қайси давлат четда қолмаслиги табиий».

Ўзбекистон Афғонистондаги антитеррор операцияларини қўллаб-қувватлар экан, масалага аввало Ватаннинг дахлсизлиги ва хавфсизлигини, халқнинг тинчлиги ва осойишталигини таъминлаш ҳамда кафолатлаш манфаатларидан келиб чиқиб ёндошади. Аслида бу мамлакатимизнинг жаҳон ҳамжамияти олдидаги мажбуриятларига мос сиёсатидир. Антитеррор операцияларини БМТ ва бошқа халқаро ташкилотлар ҳам маъқуллашди. Яккаланиш ёки тарафкашлик сиёсатини Ўзбекистон ҳеч қачон маъқулламаган ва бундан кейин ҳам маъқулламайди. Давлатимиз раҳбарининг нутқлари, суҳбатлари, мухбирларга берган интервьюлари мазмуни билан танишган, муҳим халқаро масалаларда Ўзбекистон тутган йўл ва унинг позициясини англаб етган одам бунга ишонч ҳосил қилади.

Биз МДҲ давлатлари орасида биринчилардан бўлиб, Европа Иттифоқи билан ҳамкорлик ўрнатдик. Бу Ўзбекистон ташқи сиёсатининг катта ютуғи деб баҳоланди ва халқаро миқёсда муҳим сиёсий воқеа сифатида акс-садо берди. Бунинг сабаби бор. Сабаби шуки, ўшанда Европа Иттифоқи билан Россия ўртасидаги шериклик ва ҳамкорлик тўғрисидаги битимнинг ратификация қилиниши ва кучга кириши билан боғлиқ нозик масаланинг ҳал этилиши пайсалга солиниб турган бир пайтда Европа Иттифоқи билан Ўзбекистон ўртасида шундай битим имзоланган эди-да!.. Тўғриси, бу катта шов-шувга сабаб бўлди. Аслида бу Ўзбекистондаги катта иқтисодий, ижтимоий, ҳуқуқий маданий сиёсий ўзгаришларнинг самараси, мамлакатимиз ташқи сиёсатининг ютуғи, ёш давлатимизнинг халқаро миқёсда олиб бораётган обрў-эътиборининг ифодаси эди.

ЭЪТИРОФ

Хўш, Европа Иттифоқи нега Ўзбекистон билан ўзаро ҳамкорликка интилди?! Битим имзоланишидан икки ярим ой олдин Европа Иттифоқи Комиссияси комиссари Ханс Ван Ден Брук мамлакатимизга ташриф буюрди. У Президент Ислом Каримов қабулида бўлиб суҳбатлашди ва Ўзбекистон ҳаёти билан танишди. «Ўзбекистонга сафарим жуда фойдали ва самарали ўтганидан мамнунман, – деди у мухбирларга берган интервьюсида. – Мен Ўзбекистон билан Европа Иттифоқи ўртасидаги ҳамкорлик улкан бурилиш сари юз тутаётганини алоҳида таъкидлашни истардим. Чунки Марказий Осиёдаги нуфузли мамлакат – Ўзбекистон билан ҳар томонлама алоқаларни ривожлантириш Европа Иттифоқи учун ҳам манфаатлидир».

Ўзбекистон ва унинг ошиб бораётган нуфузи, иқтисодий-ижтимоий салоҳияти ва тараққиёти, жаҳон ҳамжамиятидаги ўрни ва ташқи сиёсатдаги ютуқлари, мамлакатимизнинг бугуни ва буюк келажаги ҳақида кўплаб давлатларнинг раҳбарлари ҳавас ила ўзларининг дил сўзларини баён қилишган. Мен озод ва обод, дунёда ўз сўзи ва ўрни бор Ватаним ҳақидаги фахр-ифтихор туйғуларимни Латвия Республикаси Президентининг қуйидаги дил изҳори билан якунламоқчиман: «Ўзбекистон Марказий Осиёдаги энг прогрессив давлат, Назаримда ҳозир Ўзбекистон бутун жаҳоннинг диққат-эътиборида турибди».

Иброҳим НОРМАТОВ,
сиёсий шарҳловчи,
(Махсус «Адолат» учун).

Бугуннинг гапи

«ОЛОЙ» БОЗОРИДА УЗУМ ... 1800 СЎМ! ЙЎҒ-Е!..

Бу бозордан тобора файз кетаётганига ана шу нархлар сабабчи эмасмикин?

Ўлкамизда ғарқ пишиқчилик. Олма, узум, анордан тортиб, қовун-тарвузгача айни шарбатга тўлган пайт. Ўзбекистоннинг довруғини жаҳонга танитган омиллардан бири ҳам мана шу ширин-шакар меваларимиз экани ҳеч кимга сир эмас. Бироқ... ўтган сешанба куни, 23 октябрда пойтахтимизнинг «Олой» деҳқон бозорига кириб, дилимиз бир қадар хуфтон бўлиб чиқдик. Сабаби, мазкур марказий бозордаги мева-сабзавот ва қовун-тарвузларнинг нархи Ўзбекистоннинг олтин куз фаслидан анча йироқ ва баланддалигини кўриб, юмшоқ айтганда, ҳайрон бўлдик.

Аслида-ку, унчалик ҳайратланарли жойи йўқдай. «Олой» деҳқон бозори азалдан Тошкентдаги энг қиммат бозор ҳисобланиб келган. Лекин, бошқа бозорлардагидан беш-ўн фоиз, борингки 20 фоиз қимматроқ бўлган. Бугун эса, баъзи мевалар «Эски Жўва», «Юнусобод» деҳқон бозорларидан 300-400 фоиз қимматлашганини кўриб ёқа ушлайсиз. Ахир, октябрь ойи тугамасдан – узум токдан узиб улгурилмасдан туриб унинг бир килоси 1800 сўм бўлгани қайси қуюшқонга сиғади?

«Олой» деҳқон бозорида худди шундай: ҳусайни узумнинг бир килосини 1800 сўм деб ўтиришибди кўзларини лўқ қилиб «тадбиркор» йигитлар.

Қизиғи шундаки, тўрт қадам нарида ҳамма каби пештахтада ёки пештахта олдида бир қатор ўтирган бошқа сотувчиларнинг узуми 500-600 сўм бўлгани ҳолда, ёзин-қишин бошқа нархлардан 3-4 баравар қиммат айтадиган бу йигитларнинг савдо жойи ҳам доим бир ерда: икки пештахтанинг ўртасида харидорлар юрадиган йўлакнинг ўртасига стол қўйиб жой қилиб олишган – ўтсангиз ҳам, кетсангиз ҳам 1800 сўмлик бу узум йўлингизни «тўсиб», пешонангизнинг рўпарасида туради. «Қимматчилар» нега ҳамма қатори пештахтада ўтирмайди, нега уларга алоҳида имтиёз яратилиб, одам бурилиш «чорраҳа»сига алоҳида жой қилиб берилган – буни бозор мутасаддилари билмаса, бошқа ҳеч ким билмайди.

Олдиндан айтиб қўяйлик, биз «Олой» деҳқон бозоридаги нархи осмонда бўлган апелсин, банан, ананас, мандарин каби чет давлатлардан келтирилаётган маҳсулотлар ҳақида гапирмаяпмиз. Гап ўзимизнинг заминимизда етиштирилган ноз-неъматлар ва уларнинг мазкур бозорда деҳқон нархидан 3-4 баравар қимматлаштириб сотилаётгани ҳақида. Оддий сабзавотларни қаранг: иссиқхонада етиштирилган помидор 500 сўм, бодринг 800 сўм. Томорқада битган майда помидорни 250 сўм деб ўтирган кунда-шунда сотувчи опамиздан савдолашиб, бир кило помидорни 200 сўмга олаётиб: «Олой» бозорининг 90 фоизи олибсотар бўлиб кетибди-да ўзи» дедик, афсусланиб. Бунга жавобан опа ҳиринглаб, кулди-да, ҳақ гапни айтди:

– Вой, ҳаммаси деяверинг, ҳаммаси!

Икки қадам нарида тўғралган сабзи олмоқчи бўлиб, нархини сўрадик. 300 сўм. Ҳолбуки, оддий сабзининг баҳоси бошқа бозорларда нари борса 60-70 сўм, шунга ярашa тўғралган сабзи 150 сўм. Худди шунингдек, помидор, бодринг, карам, шолғом, лавлаги каби сабзавотлар ҳам пойтахтимизнинг хоҳлаган бошқа бозорларида 2-3 баравар арзон нархда сотилмоқда.

Эътибор берган бўлсангиз, биз чойхонадаги ош учун керакли маҳсулотларга мурожаат қилаяпмиз. Яъни, бозорга атайлаб нарх-навони суриштириш ва мақола ёзиш учун бормадик. Гарчи қиммат бозорлигини билсак-да, яқин ва қулай бўлгани учун туғилган кун харажатига шу ерга кирақолган эдик. Яна такрорлаймиз, ҳусайни узумнинг 1800 сўмлигини эшитиб, уни харид қилишга қурбимиз келмаганлигидангина эмас, эл орасида юрган касб эгалари бўлмиш шу юртнинг фарзанди бўлганимиз учун ғоят ачиндик. Сал эви билан-да! Инсоф сари баракат дейдилар.

Бунинг устига, бозорларни, нарх-навони тартибга солиш ва бозорларни ноқонуний фаолият юритаётган олибсотарлардан тозалаш учун деярли ҳар йили Фармон ва Қарорлар чиқаётган бўлса, Тошкент шаҳар Кенгашининг яқиндагина бўлиб ўтган сессиясида Президентимиз Ислом Каримов бозорлардаги бундай аҳволни бартараф этиш тўғрисида яна алоҳида таъкидлаган бўлса-ю, «Олой» деҳқон бозорида... ҳеч нима ўзгармаса!.. Бу қанақаси?

Гапнинг очиғи, шаҳар марказидаги бу марказий бозордан файз-барака кетаётгани, харидорларнинг оёғи узилаётгани кишини афсуслантиради. Файз-барака дегани – бозорнинг харидорлар билан гавжум бўлиши дегани. Ҳозирги кунларда «Олой»га кириб бир разм солинг: ўнлаб сотувчилар уч-тўрттагина харидорни ўз молига жалб этиб бисотидаги бор ширин сўзини ишлатиб ўзига чорлаётганининг гувоҳи бўласиз. Ҳолбуки, беш-ўн йил муқаддам бу бозорда тангани тепага отсангиз ерга тушмасди – одам шу даражада кўп бўларди. Ҳозир эса бойвачча одамлар ҳам ҳисоб-китоб қиладиган давр, яъни, улар ҳам сал нари-беридаги арзон бозорларга борадиган бўлишган.

Ҳаммасидан ҳам, «хайрлашув» «чиройли» бўлди. Бозорда бор-йўғи 20 минут юриб, пуллик тўхташ жойидан машинани миниб чиқаётиб, «шлагбаум» олдидаги кабина дарчасидан пластмасса номерга қўшиб 100 сўм узатдик. «Юз эллик сўм» деди дарча нариёғидаги қиличдеккина бола. Яна 50 сўм бериб, қараб турдик, болакай ҳам тушунмагандек қараб тураверди.

– Чек бермайсизми?

– Чек берилмайди, ака.

– Нега?

– Бу хусусий.

Йигитдан «хусусий тўхташ жойи» соҳибининг исм-фамилиясини сўрадик. Билмас эмиш, ўзининг исм-шарифини Ориф Бозоров деб атади. Агар рост бўлса.

Қизиқ, неча ўн йиллардан бери бозорнинг юқори томонидаги дарвозаси олд кўчаси бўлиб турган майдоннинг бошига битта будка билан иккита шлагбаум қуриб олиб, ҳисоб-китобсиз, касса аппаратисиз иш юритишга ким рухсат бериб қўйибди бу «хусусий»га. Яна, хўжайиннинг фамилиясини сўрасангиз масхаралангандек «нима қиласиз» дея ўдағайлаши ортиқча кўча «кассир»ининг.

«Олой» деҳқон бозори ва унинг атрофидаги бунақа, шунақа «эркинлик» бозорнинг истиқболига путур етказаётгани айни ҳақиқат. Наҳотки бу ҳолат мутасаддиларни ташвишлантирмаса?!.

Ҳабибулла ОЛИМЖОНОВ,
Мурод ҲАЛИЛОВ,
Каримжон РИХСИЕВ,
Рустам АҲМАДАЛИЕВ,
журналистлар.

МЕН НЕЧУН СЕВАМАН, ЎЗБЕКИСТОННИ

(Давоми. Боши ўтган сонда).

Ватан тупроғини этаркан тавоб,
Шоир саволларга берарди жавоб.

Почему? дейишса, потому дея,
Наки ёзганидан пушаймон ея.

Мубоҳис дафъатан берганда савол,
Шоир бўлмагандай сўроқдан малол.

Сўзга изоҳ берди, Ватанни севиш,
Каттами-кичикми бари савоб иш!

Ўз ота-онасин ҳар битта фарзанд,
Севгайдир, санаса ўзин жигарбанд!

Саша амак қанча бўлмасин гўзал,
Эргаш амакининг ўғлидир Акмал.

Қай бирови унга берди тузу нон,
Қайси бирини у дегай: «Дадажон!»

Эргаш амакини дегай шубҳасиз,
Барча элу юртлар бўлса-да азиз,

Мен учун севимли Ўзбекистоним,
Бамисли отамдир, ё онажоним!

Ахир у тупроқда мен топдим камол,
Туғилган юртим гар бўлсайди Шимол!

Шимолим, деб шеърда ёзардим шаксиз!»
Нозир тап тортмасдан деб, кўнмаксиз,

Шоирнинг дилини оғритди беҳбет,
Ватан деган сўзга қўшинг деб «Совет».

Бир она сўз ила Қодирий, Чўлпон,
Шўролар дастидан бўлишган қурбон.

Мажбур қилганда бу ақли косирлар,
Кўнмаган, қамалган Усмон Носирлар,

Шоир Пушкин сатрин эсларкан ажаб:
«Аҳмоқ ила асос учакимас заб!»

Шоир мусофирга келгандай тутди,
Майда миш-мишларни дарҳол унутди.

Ҳа, бир кун чорлади уни Биринчи,
Сийрак ва сочлари бир оз ёйинчи,

Бу улкан арбобнинг гапи эди гап,
Шоир ҳурмат ила сақлади адаб.

Биринчи унга бўлиб маҳлиё,
Деди шоиртлар этир муҳайё.

Турар жой, иш билан бўлурсиз таъмин,
Сиздай истеъдодни бу кўҳна замин,

Жуда кам кўргандир, бўлинг ахтиёт,
Азалдан шу эрур қонуни ҳаёт!

Халқ дардин куйласа фикрига доир,
Эътибор топмагай ҳар қандай шоир,

Бориси ёқтирмас буни сиёсат,
Кун келар йўқолар ваҳму қиёсат!

Сизни эл олқишлаб кўтарар бошга,
Бошингиз тегмасин ҳеч қачон тошга,

Замона ҳар нени айласа талаб,
Сиз ҳам ўша йўлдан боринг тортмай тап.

Ленин – коммунизм – Совет сўзлари,
Турғунлик даврининг қабўғ кўзлари.

Ҳар шоир шеърида ушбу сўзлардан
Қўшиб, паноҳ топган омон кўзлардан.

Шу ҳақда ким ёзса бир-икки ашъор,
Қозониб келгуси обрў-эътибор.

Мустаҳкам эътиқод на йўлдан қайтди,
Шоир дилидаги гапини айтди.

«Темир одам ясаб юргунча, кўпроқ,
Жонли темирларни ўйлангиз...» кўпроқ,

Шоир хаёлидан кечган ҳар сатр,
Ҳаётда топарди эътибор, қадр.

Ўтинчи ҳаёт-ла туриб юзма-юз
Тирикдан ўзига кўлмади нуфуз.

Биров савлатини соя айлагай,
Биров эзгуликни ғоя айлагай.

«Куйин шундай бўлса, ғамига», ҳайҳот,
«Қандай чидай олар экан одамзот?

Агар алдамаса шул совуқ симлар»,
Эшитганим рўё барча тилсимлар...

«Виждон азобида ковурилсанг бот-бот...
Бир бешикни тебратганингдай, ҳайҳот!»

О, нима истасан, жаҳд айлаб кўпроқ,
Сўнг манзилинг азир бир сиқим тупроқ,

Одамлар ўтдилар, хурликдан йироқ,
«Энг буюк армони озод яшамоқ»,

Шоир эркинликни айлар таманно,
Халқ меҳрин айтарди унга тасанно!

«Ёш бургут учмоқда кўкда шиддаткор,
Учмоқда, қалбида мағрур ишонч бор...

Ахир не бўларди берсанг табиат,
Шу буюк учишидан ярашга мақсад?!»

Бургут тимсолида кўриб ўзини,
Шундоғ парлаларди шоир сўзини.

«Учмоқда, Қаерга? Чўққига? Нечун?
Дилдагини шоир айтмас бор учун.

Мустабид сиёсий ҳар «мутафаккир»
Қиймасди айтишни бир зўр фикр.

Бургутмисол эди шоирда ғайрат,
Ақлни лол этиб унинг ҳайрат.

Мисраларга қалби сингиб кетарди,
Элга ёди шоир шонини битарди.

«Мангу эътироз – Римни у кўрди...
Юрагига Цезар найзасин урди.

Бироқ тийилмади кўзда ёшини,
Чингизхон чўқмори ёрди бошини.

Адашган йўлидан ким қайтолса мард»,
Фирқамни, хирқамни, сулоғими, ё сарт!

«Ажойиб фасл бу: уйчан, баркамол,
Мен учун соҳилни асорвон хушҳол...

Киздай маюсгина туради кўйлаб...
Олтин Ўзбекистон тупроғи бўйлаб.

Бўғзимга ҳисларим тиқилар яна...
Куйлагим келади тунлар жимгина...

Кумушранг йўлларда от суриб юрсам,
Сўнгсиз водийларга термулиб турсам...

Миллион эгатларга сочилган ўзбек»,
Пахтаси очилса очилган ўзбек.

«Рангпар сингилгинам ўйлайман сени,
Маҳзун шеърларимда куйлайман сени.

На соғлиқ, на ёрдан ёлчимадинг ҳеч»,
Тинмай меҳнат қилдинг, эй воҳ эрта-кеч.

«Худбин тенгдошимга қарайман ғамгин,
Халқим келажагинг ушалармикин?!»

Бор бўлсин доимо буғдойинг, унинг,
«Халқим шундайларга қолмасин кунинг.

Мен ўзим нимаман? Аслида балким...
Фақат бир нарсани яширмас қалбим:

Энг нўноқ, одамдан нўноқман фақат,
Менинг юрагимда бордир Муҳаббат!

Сени она халқим севаман жондан»,
Ватанни севгандим дили иймондан.

«Не ўжар одамлар бош эгмоқда жим,
Шу эзгу курашдан четда турар ким?

Ҳа буюк бу жангда турмайин хомуш?
Шу метин сафларни буза олур хуш?

Фақат чегарадир инсоф ва виждон,
Ўшалардир охир соҳиби замон» –

Олис истиқлолни айлабон орзу,
Чорак асрдан сўнг кўра олди у!

Одамлар, одамлар, уни олқишланг,
Эпчиллигин кўринг» бўлмай хангу манг.

Баланд дорда юрар, баъзи бир одам,
Эплаб юролмагай катта йўлда ҳам».

Шоирнинг ҳар сатри отилган бир ўқ,
Уни тўсиб бўлмас қалқон билан, йўқ!

Ҳақ унга шу кучни айламиш ато,
Мўлжалга уради сўзи бехато!

«Хилватда ўй суриш ярашмас бугун...
Кузнинг фалсафаси шудир биз учун...

«Олтин Ўзбекистон тупроғи» буткул
Тўрт фасл ишласанг ундиради гул.

* * *

«Чиғатой кўчасин сўл томонида,
Саноқсиз қабрлар ғаладонида,

Ўтсангиз муқаддас хилхона тараф
Ётибди Отелло – у буюк араб.

Мен баъзан шу йўлдан уйга қайтаман,
Отелло шаънига салом айтаман.

Сайр этиб ҳовлиқма жилға қошини,
Зиёрат қиламан мозор бошини...

Мен орзу қилардим сендай севишни,
Уддалай билмадим лекин бу ишни.,

Қўлимда ханжару қонимда олов,
«Телбадай севарди» деёлмас биров.

Истардим сендаги рашкни ҳам илло,
Ҳам бунинг устига, билсанг, Отелло.

Булбулга дард қайда гул йўқса агар,
Қизларнинг қўлида у қонли ханжар.

Сендаги нафратни хоҳлардим асти,
Чунки ҳалигача, Отелло рости,

Ягони ўқитиб куйгувчилар бор,
Разиллар кўзига боқолсам хунхор.

Ортиқча нафрат ҳам керакмас, аммо
Чунки бу асрда, азиз Отелло.

Ҳурмат кўп буюкдир инсон зотига,
Лақаб ҳам тақмасман кимса отига.

Баъзан кўз ўнгимга тизилиб келар,
Гадо деб атама сен бизни дерлар.

Севгига гадолар айқаш ва уйқуш,
Дейдилар, дунёда Отелло яккаш,

Дилимда туғёнлар тўфонин бошлаб,
«Шунда сен келасан кўзингни ёшлаб:

Ролингни ўйнаса Аброр Ҳидоят,
Рашк айлаб қабрга тикдинг ниҳоят.

Ҳар кимнинг ҳаётда ўзга ўрни бор,
Тақлид айламасман мен сенга зинҳор.

Уюшма минбаридан бу шеърни шоир,
Ўқиди қарсакдан зал титраб дир-дир.

Эҳтирос дурлари ҳар ён сочилиб,
Казо-казоларнинг оғзи очилиб.

Дўстлари шоирга боқди жилмайиб,
Мухолифлар бўлди ҳасаддан майиб.

Хуллас, талабалар аро бу шов-шув,
Тарқалди, саҳрога таралгандек сув.

Шоир ташлаганди бир қадам олға,
Зарра бу сўзимда йўқдир муболаға!

Буюклик ролини шеърда Абдулло,
Билмасдан ўзидан айлади ижро!

«Гарчи мақтанолмай ишқ тақдиридан»,
Воқиф айлаб шоир ишқ сиридан,

«Муҳаббат» шеъри-ла бўлади машҳурроқ,
Шеър аҳли аро боз бўлди манзурроқ.

Ёш йигитдек севиб аммо бўлмади хушбахт,
Насиб эмас шоирларга севги деган тахт!

Севганига етган шоир ижоди сўнар,
Севгилиси нима деса ўшанга кўнар.

Севгилиси атрофида гирдикапалак,
Оқибатда парвонадек ижоди ҳалок.

Бўлгай ўзи жўн одамга айланиб қолар,
Хотиннинг тузоғига бойланиб қолар,

Неча йиллар, эҳтироси сўнмаса агар,
Ижодиёт бўстонига дафъатан қайтар.

Камина ҳам озроқ севиб висолга етган,
Беш-олти йил шеър ёзолмай адашиб кетган.

Таржималар айлаб, кўнгил топганда қарор,
Яна ёза бошлаганман ишқи жафокор.

Ижодимга айлагандир тескари таъсир,
Минг шукрки, бир умрга бўлмадим асир!

Худбинлигим – Эгоизм чиқиб устунроқ,
Қайта ижод шавқи ила бўлиб мажнунроқ.

Шеърлар битдим, достонларга ўтдим ниҳоят,
Яратгандан етди шукр, илҳом, иноят!

Азал-абад бу дунёнинг эрур бири кам,
Умр ўтгай яшамасин не янглиғ одам.

Пок кўнгил ва очиқ ният бўлса ҳар инсон,
Муродига етказгайдир раҳмли Раҳмон.

Олимжон БЎРИЕВ.
(Давоми бор).

Бонг

КОРХОНА ИНҚИРОЗ ЁҚАСИДА

Олтмиш икки киши меҳнат қилаётган «Шаҳрисабз-нон заводи» акциядорлик жамияти икки йилдирки, ўз қуввати даражасидан кам миқдорида маҳсулот ишлаб чиқармоқда.

–Ҳукуматимизнинг 1998 йил 29 июль ва 1999 йил 13 августдаги иккита қарорига кўра ун биринчи навбатда нон пиширувчи корхоналарга берилиши лозим,—дейди корхона раҳбари Баҳодир Рустамов— Афсуски, бу талабни «Қашқадарёматлуботсавдо» акциядорлик компанияси раҳбарлари бажармасдан келмоқда.

Корхона раҳбарининг сўзларига қараганда у хом-ашё таъминотини кўпайтиришни сўраб туман ва вилоят ҳокимларига бир неча бор мурожаат қилган. Бу аҳволдан корхона акциялари асосий қисмининг эгаси саналган «Ўздонмаҳсулот» корпорацияси раҳбарлари ҳам яхшигина хабардор, бироқ улар ҳам калаванинг учини бошқа идора билан боғлашмоқда деб

– Натижада кунига қарийб 21 тонна унни қайта ишлаш қувватига эга бўлган печларимиздан – куйикди Баҳодир Рустамов ойига бор-йўғи 15-20 тонна нон чиқаяпти.

Баҳодир Рустамовнинг сўзларига қараганда, Шаҳрисабз аҳолиси бугунги кунда 260 минг кишидан зиёд, уларни маълум қисмини нон билан таъминлашни илгари шу корхона эпларди. Энди эса буханка нон қолипини қаердандир келтириб, лицензияга эга бўлмаган ҳолда нон пишириш билан шуғулланувчи «тадбиркор»лар урчиб кетди. Бозорда сотилаётган нон сифати паст ва нархи заводникига нисбатан 20-30 фоиз баланд. Чунки улар унни қиммат нархда сотиб олиб нон тайёрлашга мажбур, қолаверса, янги нонвойларнинг маҳорати ҳам корхона ишчиларидек эмас. Бундай сохта рақобатдан эса энг аввало истеъмолчиларнинг чўнтаги зарар кўраяпти.

– Ҳайронман, унни бизга қарашли бўлган корхоналар ишлаб чиқарса, уни савдо ходимлари тақсимласа... Тақсимотда биз бўлмасак. Хайриятки, яқинда ҳукуматимизнинг янги қарори эълон қилинди. Унга кўра ун маҳаллий шароитни ўрганган ҳолда квота асосида тақсимланадиган бўлди. Бироқ Шаҳрисабзда аҳвол айтарли ўзгармади. Бизга яна ўгай кўз билан қарашди ва бу гал бир ой учун олти тонна ун ажратишди. Бу аҳволда бораверса корхонамиз касодга учраши мумкин. Унда товон пулини ким тўларкин? – деди сўзининг якунида Баҳодир Рустамов ҳайратини яширолмай.

Абдунаби АЛИҚУЛОВ.

Ўзбек рўмоллари дунёга машҳур. Юртимизга ташриф буюрган ҳар бир сайёҳ уни харид этмасдан кетмайди.

Бу — қўли гул аёлларимизнинг меҳнатига бўлган алоҳида ҳурмат-эътибор ва рағбат ҳамдир.

ЧИҚИНДИЛАР ҚАЁҚҚА ГУМ БЎЛДИ?

Бухоро шаҳар табиатни муоҳфаза қилиш инспекцияси шаҳар корхоналари томонидан чиқиндиларнинг ташиб кетилишини таҳлилдан ўтказди. Аниқланишича, жорий йилнинг ўтган саккиз ойи мобайнида чиқиндиларни қайта ишлаш майдонига 33 минг 846 тонна чиқинди ташиб келтирилган. Аммо ҳисоб-китобларга кўра, турар жойлардаги озодалик ва тозалик меъёрларини сақлаш учун 70 минг тоннага яқин чиқинди олиб кетилиши лозим эди. Хўш қолган чиқиндилар қаёққа йўқолди?

– Буни аниқлаш учун жамоатчилик ёрдамида шаҳар атрофларида текширишлар ўтказишга тўғри келди, – деди инспекция бошлиғи Х. Бақоев «Туркистон-пресс» мухбирига. – Буни қарангки, кўпгина корхоналар чиқиндиларни белгиланган жойга олиб боришга эриниб тўғри келган ерга тўкиб кетишаркан.

Прокуратура қарори билан «Бухороавтойўл», «Таъминотгаз», «Бухоро қурилиш» каби акциядорлик жамиятлари маъмурий жавобгарликка тортилди. Йил бошидан буён йигирма тўртта корхона ва ташкилот раҳбарига жарима солинди.

Прокурорлар ҳақида ҳикоялар

САДОҚАТ

Лавҳа

– Жо-он болам. Умрингиздан барака топинг, мендек, ҳасрат алангасида ёнган онанинг кўз ёшларига раҳм айланг. Биламан, ўғлимнинг гуноҳи оғир. Унинг қилган хатосини ҳатто ўзим ҳам кечиролмайман. Лекин нима қилайки дилим ёнаяпти, дилгинам ёнаяпти. Охир-оқибатини ўйламаган соддадил бола ўзини ёниб турган гулханга ташласа-я. Эй, Тангрим, пешонамга ёзувинг шу кўргилик эдими?..

Ғам чеккан она Бахтиёрнинг юрагини титратиб кетди. Хаёлидан болалик чоғлари ўта бошлади. Онаси бандаликни бажо айлагач умрининг залворию, тарбиясининг таъсирчан онлари ўгай она қўлида ўтди. Тақдирни қаранг-ки, ўгай онаси ўз онасидек меҳр уйғотди. Бахтиёрни ва укаларининг бошини чин оналик меҳри билан силаб, ардоқлайди.

Дорилфунунда ўқиб юрган кезларида онасини ўз волидасидек соғиниб, уйдагиларга атаб оддийгина, талабаларга хос совғалар билан сийлаган дамларини бир бор кўз ўнгига келтирди. Ўшанда ўгай онаси Бахтиёрни бағрига қучиб, чин оналик меҳри билан қарши олганини эслади.

– Эсон-омон етиб келдингми, болажон. Вой жон болам-е-е. Совғалар кўтариб ўзингни жила қийнаб қўймадинг-ми, жон болам... Онагинанг ўргилсин, ўзингга ортиқча юк орттирма.

Онанинг суйиб эркалашлари Бахтиёрнинг қалбида оналарга бўлган муҳаббатини янада оширар, ҳаётга бўлган қизиқишини бир дунё табассум билан кўмиб ташларди.

У қабулидаги онахонни кабинетидан эшиккача кузатиб қўйди. Сўнг котибига Абдуҳалим Бекназаровнинг жиноятига дахлдор бўлган ишни келтиришни илтимос қилди. Жиноий иш тўпламидаги барча ҳужжатлар билан эринмай танишиб чиқди. Изтироб билан ўзига-ўзи «Бу заҳри қотилнинг дастидан қанчадан-қанча кишилар азият чекмоқда. Кошки унинг чеки кўринса. Хўш, Абдуҳалимни бу жиноятга қўл уришига нима мажбурлади экан?». Сўнг у ишдаги баённомаларга бирма-бир кўз югуртириб деди: «2000 йилнинг 23 июль куни Тожикистон Республикасидан Ўзбекистон Республикасига божхона назоратини четлаб қонунга хилоф равишда 244,4 грамм героин ва ацетил-кофеин гиёҳвандлик моддаларини Бекназаров Абдуҳалимга 1.100 АҚШ долларига сотишади. 2000 йилнинг 24 июль куни эрталаб Тожикистон Республикаси фуқароси Обидов Шамсиддин ушбу пулни олиш мақсадида Бекназаров Абдуҳалимнинг уйида кутиб турган вақтда тегишли орган ходимлари томонидан қўлга олинади...».

У кўзларини бир нуқтага тикиб ўзича деди: Абдуҳалимнинг баённомасида ёзилишича, у 1100 долларни сотиб, осон йўл билан пул топиб, тез бойиш йўлини ўйлаган. Бундан ташқари уйида ноқонуний қурол ва 5 дона ўқ топилган. Наҳотки она ўғлидаги бундай жирканч ўзгаришларни сезмаган бўлса. Қизиқ, қўлга олинганлар, айниқса, аёлларни кўрганингда кўзига ёш олиб, «қийналганимдан қилдим», – дейишади иккиланмай. Бу қийналишдан эмас, бойлик орттириш учун қилинган жиноят. Лекин шу жиноий хатти-ҳаракат орқали юзлаб кишиларнинг умрига завол бўлишликни кечириб бўлмайди-ку!

– Бахтиёржон, – дея прокурорни суҳбатга тортамиз. – Айримлар прокуратура идорасини жазоловчи органга чиқариб қўйишади. Баъзилар бу даргоҳга қадам ранжида қилишдан ҳадиксирайди? Нега?...

– Бу собиқ Иттифоқ давридан қолиб кетган иллат... Айниқса, саксонинчи йилларда Гдлян, Иванов кабиларнинг «ўзбеклар иши», «Пахта иши» деган миллатимиз шаънига ёғдирган бало-қазолар прокуратура ходимларига нисбатан халқ орасида ишончни йўқотди. Минг бора шукрлар бўлсинки, мустақиллигимиз шарофатию, муҳтарам Президентимизнинг адолатпешаликлари пешонамиздаги бу дашномларга барҳам берди. Уларнинг зулмидан азият чекканлар оқланиб, юзлари ёруғ бўлиб мамлакатимиз ривожланишига баҳоли-қудрат ҳиссаларини қўшишмоқда. Айни кунларда қабул қилинаётган ҳуқуқий қонунларимиз одиллиги билан халқ ишончини қайтарди. Бу даргоҳ элимизнинг ҳуқуқларини белгиловчи даргоҳга айланди...

Дафъатан бугунги ҳуқуқий устиворликни таъминлашда тарих сабоғи муҳимдир. Қонунларимиз ортида эса инсон тақдири, шахс эркинлиги, виждон бутлиги ётади. Ана шу умуминсоний тушунчалар турмушимиз кўрғонининг бутлигини англатади. Узун тумани прокурори Бахтиёр Ибодов билан шу масалалар хусусида суҳбатлашиб ўтирдик. Навбатчи милиционер эшикни очиб бир онахон йўқлаб келганини айтди.

«Майли кирсин» ишорасини қилди у. Сониялар ўтмай мулкиллаган онахон «жон болам»лаб кириб келди. Бахтиёржон иш креслосидан туриб онахонни юмшоққина ўриндиққа ўтқизди. Бувижонимиз дуога қўл ёзиб «Яратганга минг бора шукроналар» дея юртга ва юртбошига омонлик тилади. Сўнг гап бошлади.

– Болажоним, кўз тегмасин мамлакатимизда зап ишлар бўлаяптими-а? Муҳтарам Президентимизнинг иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси олтинчи сессиясида сўзлаган сўзлари, меҳрибонликлари, оғир кунларда бошимизни силашлари, енгил гуноҳ қилганларни авф этишлари... дунё бино бўлибдики, бундай адолатпешалик, ғамхўрлик қилинмаган. Бир неварагинам шўхлик қилиб қўшнимизни битта товуғини ўғирлаган эди. Беш-олти йилга қамашар, деб ўйловдик. Ўзиям қилмишидан зап пушаймон. Уялганидан кўчагаям чиққиси йўқ. Минг раҳмат, Президентимизга. Умрлари узоқ, саховатпешаликлари янада юқори бўлсин. Раҳмат сизларга.

Буви таёқларини тўқиллатиб хонадан чиқиб кетдилар. Бахтиёрга боқдим. Унинг нурли кўзларида ёш қалқиб турарди.

Ҳа, одамларнинг назарига тушиш ўз-ўзидан бўлавермайди.

Бахтиёр Ибодов туман, вилоят, республика прокуратурасида камол топди. Шу кунларда у Сурхондарё вилояти Узун тумани прокурори, 1-даражали ҳуқуқшунос. Зиммасига юклатилган ишга чуқур масъулият билан ёндошади.

Яқинда Узун тумани жиноят ишлари бўйича суди республикамиз фуқароси Абдуҳалим Бекназаров ҳамда Тожикистон Республикаси фуқароси Шамсиддин Обидовлар содир этган жиноий ишларга доир «айблов» хулосасини кўриб чиқаркан ҳар иккала жиноятчининг ҳаракатлари таҳлил этилиб, уларнинг ҳар бири 14 йилдан озодликдан маҳрум этилди ва мол-мулклари давлат фойдасига мусодара қилинганлиги тўғрисидаги ҳукмни ўқиди.

Ҳар бир кишида ажиб бир хислат бўлгани сингари Бахтиёрда ҳам биз зикр этган чин инсонийлик хислатлари уммон экан. У ҳазрат Бобурнинг бетакрор байтларини ғурурла мутолаа қилиб ўзича олам-олам мантиқий хулосаларга боради.

Ҳар кимки жафо
қилса, жафо топғусидир,
Ҳар кимки вафо
қилса, вафо топкусидир.
Яхши киши ёмонлик
кўрмагай ҳаргиз,
Ҳар кимки ёмон
бўлса, жазо
торткусидир.

Турсун МАҲМАДАЛИЕВ.
«Адолат» мухбири.

Эъзоз

ЙЎЛЛАРИМИЗ БЕХАТАР БЎЛСИН

Истеъдодли сураткаш-журналист, зийрак нигоҳ соҳиби Абдувоҳид Тўраев билан Ўзбекистон ахборот агентлигида учрашиб қолдик. Қайтар чоғим, «шу суратни «Халқ сўзи» газетасида ишлайдиган Муҳаммад Отабоевга бериб қўйсангиз» деб илтимос қилди. Сурат ҳам газетабоп экан. Ўзи анчадан буён у киши ҳақида илиқ бир мақола ёзиш истагида юрардим, яхши бўлди...

Тошкент кўчалари йилдан-йилга равонлашиб бораётир. Турмушимиз фаровонлашгани боис шахсий автомобиль эгалари кўпайгандан кўпаймоқда. Бахтимизни қарангки, Ўзбекистонимизда автомобиль корхоналари ишлаб турибди. «Нексия», «Дамас», «Тико» каби енгил автомобиллар, «Отайўл» русумли йўловчи ташиш автобуслари қулайлиги, чиройи ва тезюрарлиги билан эл меҳрини қозонди. Автомобилларимизу йўлларимизга, бунёд этилган биноларимизга ҳавас билан боқувчилар кўпайгани қувончли. Ўзбекистонимиз номи эъзозланиб, ўзбек диёри шоншуҳрати жаҳон узра ортиб бораётир. Бу – шавкатли мамлакатимизнинг ҳар бир фуқароси учун ҳам ғурур ва ҳам шарафдир.

Муҳаммаджон ака ҳам Ўзбекистонимиз гуллаб-яшнаётганидан завқланиб-завқланиб меҳнат қилаётир. Қаерда ишламасин, қандай автомашина рулига ўтирмасин, у доимо одамларга яхшилик қилишга одатланган. Муҳаммаджон аканинг касб маҳорати ва инсонийлик хислатлари ёш ҳайдовчилар учун бир мактаб. Қирқ йилдан ортиқроқ унинг кўзлари йўлда.

Инсонга камтарликдан яхшироқ ярашадиган зийнат йўқ. Камтарин ва камсуқум кишилар доимо одамлар қалби тўридан ўрин олаверганлар. Уларга ҳар қадамда хуш кайфият ҳамроҳ бўлган. Ҳа, камтарлик – олийжанoблик. Айниқса, ҳайдовчи камтарин бўлса, оғир-босиқлик билан ҳаракат қилса, йўллари бехатар, фалокатлардан йироқ юради.

Муҳаммаджон акани ўн йиллардан бери биламан. Ҳар куни икки-уч марта юз кўришамиз. Гоҳида, тушлик пайтлари суҳбатлашиб қоламиз. Унга жуда ҳавасим келади.

Муқаддас ҳадисларимизда хушхулқли инсон туну-кун ибодатда юрадиган кишилар билан баббаробар баҳоланган. Муҳаммаджон ака ахлоқ ва одобдан ёшларга сабоқ беришга маънавий ҳаққи борлар сирасига киради.

Ота-она учун оқил ва оқила фарзандларни тарбиялаб-ўстиришнинг ўзи катта давлат. Улар қариганларида фарзандларидан рўшнолик, орзу-ҳавас кўришликни туну-кун Оллоҳдан сўраб илтижолар қиладилар. Бундай бахтга етишганлар кўп... Шундай инсонлардан бири Муҳаммаджон ака бўлади. Меҳр оқибатли, дину-диёнатли, меҳнатсевар ҳайдовчи. Муҳаммаджон ака бугун меҳрибон фарзандлари-ю, ширин-шакар набиралари ардоғида.

Ҳайдовчилик ҳам осон эмас. Айниқса, хизмат автомашинасида ҳайдовчилик қилишнинг нозик жиҳатлари кўп. Ҳайдовчи ўта маданиятли, покиза, хушёр, дид-фаросатли бўлиши лозим. Йўл азобларини айтмайсизми? Бу азобларни рулда юрганлар яхши билади.

Автомашина ҳам жониворга ўхшайдиган улов. Яхши парваришласанг, ҳеч қачон уялтирмайди, йўлда қолиб, сарсон бўлмайсан.

Муҳаммаджон ака ота-боболаримиз удум ва анъаналарини ардоқлаб юради. Аждодларимиз эъзозлаган қадриятларни улуғ билганлар доимо қадр топганлар.

Дўппи, қаранг-а, ўзбек дўпписи. Юзларидан меҳр балқиб, пиру бадавлатлик бўсағасида турган Муҳаммаджон акага дўппи ҳам ярашган.

Самимий каломимиз бор: Бошингиз омонда юрсин, йўлларингиз бехатар бўлсин. Топганларингиз тўйларга буюрсин. Ҳалол меҳнатларингиз мевалари бунданда ширин бўлаверсин. Ижодкорлару журналистлар хизматида асло хорманг.

Дилмурод ҚИРҒИЗБОЕВ,
«Адолат» мухбири.

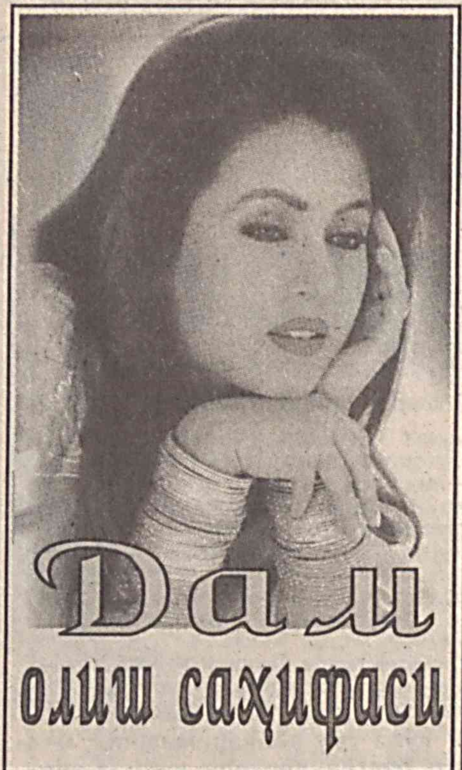

Абдул ФАРОЖ

МАККОРЛИК

Бир ҳукмдор ўз навкарларидан бирини кўргани кўзи йўқлигидан, яқинларидан бирига деди:

– Шуни гумдон қилгани бирор ишончли одам топса бўладими?

– Мен ўзим бажаришим мумкин.

Ҳукмдор бунга рози бўлмади:

– Бу менга тўғри келмайди. Чунки мен навкар ўлдирилгач, қотилни қонун талаб қилганича жавобгарликка тортаман, қатл қилдирмоқчиман.

ҲИРСНИ БОСА БИЛИШ

Бир донишманд айтган экан:

—Иродали киши ҳирсни худди сув сепгандек боса олади.

(«Ғаройиб ҳикоялар» китобидан).

ХУМО

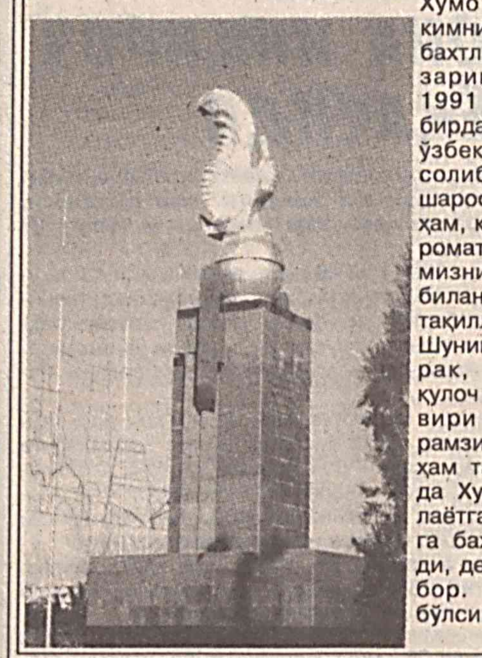

• Мозийдан қолган бир афсона бор. Унда ривоят қилинишича, Хумо қушининг сояси кимнинг бошига тушса, бахтли бўлар эмиш. Назаримизда, ўша қуш 1991 йилнинг кузида бирдан пайдо бўлди-ю, ўзбек диёри узра соя солиб ўтди. Хумонинг шарофати афсона бўлса ҳам, қодир Худонинг кароматИ ва Президентимизнинг саъй-ҳаракати билан халқимизга мустақиллик инъом этилди. Шунинг учун бўлса керак, Хумонинг кенг қулоч ёзиб турган тасвири озод диёримиз рамзида, яъни гербида ҳам тасвирланган. Бунда Хумо янги ўсиб келаётган ёш давлатимизга бахт, омад келтиради, деган рамзий маъно бор. Илоҳим, шундай бўлсин!

— Ким чиройли кулади?
— Аканг қарағай-да. Ҳа-ҳа ҳа...

«ОБУНА-2002»

«АДОЛАТ» ҲАМРОҲ БЎЛСА...

Мушкулингиз осон бўлиши аниқ

Шунинг учун шошилинг!

«Адолат»га тезда обуна бўлинг!

Барча алоқа (почта) бўлимлари Сизга мунтазир!

• Бизнинг нашр кўрсаткичимиз – (умумий) — 100.

«ПАРИ» ЮТГАН ОДАМ

Ҳажвия

Шифохонанинг реанимация бўлимига қорни тарвақайлаган семиз бир кишини санитарлар амаллаб олиб киришди. Бемор харсиллаб нафас олмоқда. Титроқнинг зўридан тишлари такиллайди.

Профессор шифокор ва ҳамшираларга:

– Бемор заҳарланган. Тезда аппаратларни келтиринг, зудлик билан ошқозонни ювиш, қонга ўтган заҳарни зарарсизлантириш учун билакдан дори юбориш керак.

Шифокорлар бир пастда барча зарур муолажаларни амалга оширишади. Бир неча соат ўтгач, бемор аста ўзига келиб сўрайди:

– Мен қаердаман?

Профессор: – Худога шукур денг. Бир ўлимдан қолдингиз. Оз бўлмаса нақ асфалософилинга кетай девдингиз-а! Нима бўлди. Нима егандингиз.

– Бемор: – Пари, дўхтир, пари.

Профессор: – Шу пайтда ҳазилга бало борми, ука, парини ҳам еб бўларканми? Иситма ичида у дунёдаги париларни кўргандирсиз?

Бемор: – Йўқ дўхтир, пари ичгандим, рост, ёлғон гапирсам худо урсин.

Профессор ҳайрон: – Тушунтирироқ гапиринг?

– Бемор: – Гап бундай. Кўриб турибсиз семириб кетганман. Ёш бўлсам ҳам аёллар парво қилмай қўйишди. Ҳатто ўн йил бир ёстиққа бош қўйган хотиним ҳам кун бермай қўйди. «Ҳадеб чўчқадек кўзга кўринган нарсани шипиравермай, ўзингизни овқатдан тийсангизчи. Мундоқ спорт билан шуғулланинг. Жа бўлмаса мана телевизорда реклама қилишаётган оздирадиган дориларни ичинг. Бунақа коптокдек думалаб кетаверсангиз онамникига кетиб қоламан деса бўладими!

Ота-боболаримиз айтганларидек, «семизликни қўй кўтарар экан». Мен ҳам суқсурдек йигит бўлай, дедимда озишга қарор қилдим. Ҳозир нима кўп, бир ҳафтада 150 килоли одамни «нина еган итдек» қилиб қўяман, деб берилган эълонлар кўп.

Газетани олдимда бир чеккадан қўнғироқ қила бошладим. Биласизми дорилар импортний эмиш... Кафолати бор, дейишди. Лекин нархи осмонда.

Бошим қотиб юрганимда телевизорда бир реклама бериб қолишди. Билишимча, Италиями, Испаниями, ўша томонларда иккита одам қизини узатибди. Тўй базмига ўрдак қовуришибди. Ўрдаклар шунчалик семиз эканки, 30-40 та ўрдак қовурилган каттакон идишларнинг тагида бир қаричча ёғ қолибди. Ҳа, ишонаверинг дўхтир, ўзим кўрдим!

Уларнинг одатича, эркаклар ўша ёғлиқ идишларни ювиб бўлсагина тўй базмига ўтиришаркан. Бўлмаса, тўй бошланиши чўзилавераркан. Бундай қарасам, бир қишлоқдаги йигитлар харчан уриниб идишни ювишолмаяпти. Бошқа қишлоқдагилар эса, аллақачон базмга ўтиришиб маишатни бошлаб юборишибди. Чунки улар «Пари» деган дoридан фойдаланишган экан-да!

Бу «Пари» деганининг озгинаси қанчадан-қанча ёғни бир пастда эритиб юбораркан. «Мана энди дорининг зўрини топдинг, мулла Болтабой», дедимда ўша «Пари»ни излай кетдим. Излай излай топдим. «Ипподром»дан. Нархи ҳам мендай одамга тўғри келаркан, дея шартта сотиб олдим.

Уйга келдиму, тезроқ таъсир қила қолсин, дея ўша дoридан бир пиёласини қуйиб ичдим. Аммо мураббодек қуюқ экан, зўрға кетди. Бунинг устига анча қўланса ҳам экан. Хуллас устидан қайноқ кўк чойдан нақ икки пиёла ичиб, оғзимдаги тахирни зўрға кетказдим. Ўн-ўн беш дақиқа ўтувди баданим титраб, у ёқдан ҳам, бу ёқдан ҳам кета бошлади. У ёғини билмайман. Нима бўлибди менга ўзи дўхтир? Озмаяпман-ку!?!

Профессор: – Э, пари ютмай кетинг. Сиз идиш ювадиган восита «Фейри»ни ичибсиз. Парилар у дунёда бўлади. Улар сизни ўзлари билан олиб кетишларига сал қолибди-ку!

Бемор: – А!

Каримжон РИХСИЕВ.

Бу турфа олам

ТИЛАНЧИЛАР ТАЛАБИ

• Исроил пойтахти Қуддус шаҳрининг тиланчилари шаҳар полициясига «жиддий» мурожаат билан чиқишди. Улар полиция маҳкамасига автомобиллар қатновини тартибга солиб турувчи светофорлар қизил чироғининг кўпроқ ёниб туришини илтимос қилиб, расмий мактуб йўлладилар.

Тиланчилар уюшмасининг (шунақаси ҳам бўларкан) раҳбарларидан бири мазкур таклифни қуйидагича изоҳлади: «Ҳозирги светофорларнинг қизил чироғи яшил чироққа ўз ўрнини жуда тез бўшатиб беради. Бу вақт ичида одамларимиз ҳайдовчилардан садақа олишга улгурмай қолишаяпти. Натижада улар баттароқ қашшоқлашиб қолиши мумкин».

«ТИТАНИК»ДА ТЎЙ

• «Титаник» фильми бош қаҳрамонлари ролини ижро этган икки ёш актёр – Леонардо Ди Каприо ва Кейт Уинслетнинг Атлантика транслайнерининг тумшуғида бир-бирини бағрига босиб худди қуш мисоли парвоз қилаётган лаҳзалари кимларнинг қалбида ҳавас уйғотмаган дейсиз...

Бу ҳаётий эпизод нью-йорклик икки ёш-компьютер бўйича мутахассис, 28 ёшли Дэвид Лейбович ва почта хизматчиси бўлган 27 ёшли Кимберли Миллерга ҳам орзу эди. Бахтни қарангки, Дэвид «Интернет» конкурсида иштирок этиб, Ньюфаунленд қирғоғида турган «Титаник»ка тушиш ютуғини қўлга киритди. Келгуси йил турмуш қуриш ниятида юрган икки ёшнинг хаёлига бирдан тўйни улуғвор кораблда ўтказсак, деган фикр келиб қолди. Бу ҳақда улар конкурс ўтказган Британиянинг «Сабси экспрорер» фирмаси ташкилотчиларига айтишганди, улар рози бўлишди. Шундай қилиб бундан 89 йил аввал ўзи билан Атлантика океани қарига 1523 йўловчини олиб кетган «Титаник» бортида никоҳ кечаси ўтказилди.

ЯНА БИР «МАУГЛИ»

• Чилининг Талькауана шаҳридаги унгурдан полициячилар ўн ёшлар атрофидаги болани топиб олишди. Маълум бўлишича, у беш йилдан бери ота-онаси қаровисиз яшаб келмоқда экан. Дастлаб у болалар уйида яшаган ва бир йилдан кейин қочиб кетган.

Қолган умрини унгурларда кучук болалари билан ризқини териб еб юриб ўтказган. Айтишларга қараганда, болакай итлар билан тенгма-тенг кўчаларда изғиб юрган ва ҳатто кучукларга қўшилиб она ит сутидан баҳраманд ҳам бўлган. Полиция болани тутмоқчи бўлганда у одамлардан ёввойисираб қочган ва Тинч океанининг муздай сувига ўзини ташлаган. Уни ўша ердан зўр-базўр тутиб келтиришган. Шифохонада тиббий кўрикдан ўтказилгандан кейин «Маугли» болалар уйига жойлаштирилган. У ерда яшаб турган болакайнинг кайфияти яхши эмас, гаплашишни билсада, ҳозирча инсонлар билан алоқа боғлашни хоҳламаяпти.

Ҳазратилла РЎЗИЕВ тайёрлади.

САЛОМАТЛИГИНГИЗ ҚЎЛИНГИЗДА

• Қатиқдан ажралиб чиққан зардобга гуруч, гилос катталигида қилиб майдаланган қийма, пиёз, сабзи тўғраб, мастава қилиб ичилса, ич касалликларига даво бўлади.

• Ични юмшатиш учун кунига кам деганда икки пиёла ўрик шарбати ичиш керак.

• Бошдаги баъзи тери касалликларини йўқотиш учун саримсоқ суви суртилса фойдаси катта бўлади.

ҚУТЛАЙМИЗ!

Қадрли Замирахон МАМАЁҚУБОВА!

Сизни қутлуғ 50 ёшингиз билан чин юракдан муборакбод этамиз. Инсон умри оқар дарё дейдилар. Мана бугун сиз ҳам ҳаётингизнинг энг гўзал дамларини оилангиз, фарзандларингизга бағишлаб, бундан бахт ва иқбол топиб, давраларнинг тўрида қувончу шодликлардан масрур бўлиб ўтирибсиз. Теграңгизда олти нафар фарзандингиз парвона. Зеро, инсон учун бундан улуғ бахт йўқ дунёда.

Бир пайтлар ота-онангиз сизга оқ фотиҳалар айлаб камолингизни тилаган бўлса бугун сиз шундай ниятларни оилангизга, фарзандларингизга бахшида айлаяпсиз. Уларни элимиз, юртимиз учун муносиб кишилар бўлиб етишаётганлигидан чексиз шукроналар айлаяпсиз. Ниятимиз ҳамиша соғ-саломат бўлинг. Дунёда нимаики орзу қилган бўлсангиз барчасига эришинг. Яратган эгам сизга бундай саодатли онларнинг кўпини насиб айласин.

Ҳурмат, эҳтиром билан турмуш ўртоғингиз Бозорбой, ўғил-қизларингиз Раҳимахон, Зебохон, Вохиджон, Тўлғоной ва Тозагул.

Билиб қўйган яхши

ДУНЁНИНГ ЕТТИ МЎЪЖИЗАСИ

Биринчи мўъжиза Мисрдаги Хеопс эҳроми. Бундан 5000 йил муқаддам қурилган. Фиръавн ва унинг жавзаси дафн этилган жой.

Ироқ ўрнида бўлган **Бобил деворлари дунёнинг иккинчи мўжизаси** ҳисобланган. Милоддан қарийб 600 йил аввал машҳур подшоҳ Навуходоносорнинг ҳукмига биноан бунёд этилган. Баландлиги 100 метр бўхлган ғиштдан терилган деворлар ҳозир вайроналар уюмига айланиб қолган.

Юнон ҳайкалтароши Фидий томонидан Олимпия (Юнонистон) шаҳрида яратилган **Зевс ҳайкали дунёнинг учинчи мўъжизаси** деб эътироф этилган. У олтин либосга бурканган 12 метр баландликка эга фигура бўлиб, Зевснинг танаси фил суягидан тарашланган. Кўзлари эса қимматбаҳо тошлардан таркиб топган эди. Ҳайкал бизгача етиб келмаган.

Ҳозирги Туркия ҳудудида жойлашган **Эфесдаги илоҳа Диана ибодатхонаси – тўртинчи мўъжиза.** Қоятошлардан ишланган 18 метрли устунлар томни суяб турар, бутхона ичида эса юнон мусаввирларининг энг аъло асарлари жойлаштирилган эди. Милоддан аввалги 262 йилда бостириб келган готлар унга ўт қўйишган.

Ҳозирги Туркия ҳудудидаги Галикарная шаҳрида милоддан аввалги 353 йилда вафот этган подшоҳ **Мавзолнинг хилхонаси дунёнинг бешинчи мўъжизаси бўлиб қолди.**

Иншоот шу қадар дабдабали бўлган ва ҳашаматига яраша шу қадар қимматга тушган эдики, биз бугун дабдабали безатилган хилхонани мавзолей деб атаймиз.

Қуёш илоҳи Гелиоснинг бронзадан ишланган **Колосс Родосский деган ҳайкали дунёнинг олтинчи мўъжизаси эди.** Бўйи 32 метр бўлган бу ҳайкал Родосс оролида ўрнатилганди. Милоддан аввалги 224 йилдаги зилзила уни бузиб юборган.

Форсдаги маёқ дунёнинг еттинчи мўъжизаси саналади. Унинг қурилиши тахминан милоддан аввалги 283 йилда миср соҳилларидан узоқ бўлмаган Форс оролидан бошланади. Маёқ деярли 180 метр баландликда бўлган, тепасида эса кемаларга бандаргоҳ йўлини кўрсатиб турувчи машъала лангиллаб турган деб ҳисобланади. Маёқ шуъласи, у зилзила оқибатида вайрон бўлганига қадар, 1500 йилдан ортиқ хизмат қилган.

ТОМОРҚАДАГИ ЖИНОЯТЛАР

Мақолага қўйилган сарлавҳа бироқ ўнғайсизроқ бўлиши мумкин. Аммо деҳқонларимиз, тадбиркорлик билан шуғулланаётган миришкорларимиз буни билиб олмоқлари шартдир. Негаки, қонун ҳимоячилари томонидан олиб бориладиган «Қорадори» тадбирларида ўнлаб деҳқонлар бепарволик, эътиборсизликка йўл қўйганликлари оқибатида маъмурий ва жиноий жавобгарликка тортилмоқдалар. Экқан пиёзи, буғдойи ёки бошқа полиз экинлари орасидан чиқиб қолган кўкнор, наша каби гиёҳванд экинларини йўқ қилиб ташламасликлари натижасида қаттиқ жазоларга дучор бўлмоқдалар. Қонун эса бепарволик, лоқайдликни кечирмайди. Ўз тинчини ўйлаган деҳқон, фермер, хонадон эгаси қуйидаги маслаҳатларга қатъиян амал қилмоқлари зарурдир.

Республика Жиноят Кодексининг 270-моддасида: «Таъқиқланган экинларни, яъни кўкнор ёки мойли кўкнор, кайнабис, ёхуд таркибида гиёҳвандлик воситалари ёки психотроп моддалари бор бўлган экинларни қонунга хилоф равишда экиш, етиштириш – энг кам иш ҳақининг йигирма беш бараваридан эллик бараваригача миқдорида жарима ёки уч ойгача ахлоқ тузатиш ёхуд уч йилгача озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланади».

Ўша ҳаракат:

а) Илгари гиёҳвандлик воситалари ёки психотроп моддалари билан қонунга хилоф равишда муомала қилишдан иборат жиноятни содир этган шахс томонидан;

б) Бир гуруҳ шахслар томонидан олдиндан тил бириктириб;

в) Ўртача катталикдаги экин майдонида содир этилган бўлса, энг кам ойлик иш ҳақини эллик бараваридан юз бараваригача миқдорда жарима қилиш ёки 6 ойгача қамоқ ёхуд уч йилдан беш йилгача озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланади.

Ўша ҳаракат:

а) Ўта хавфли рецедивист томонидан;

б) Уюшган гуруҳ ёки унинг манфаатларини кўзлаб;

в) Катта экин майдонида содир этилган бўлса, мол-мулки мусодара қилиниб, беш йилдан ўн йилгача озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланади, – деб белгиланган.

Гиёҳванд ўсимликларни қонуний экин билан қонунга хилоф равишда етиштиришнинг маъносини англаш лозим. «Ноқонуний экиш» деганида: хоҳ давлат, хоҳ жамоа, хоҳ томорқа ёки эгасиз ташландиқ ер бўлмасин, таъқиқланган гиёҳванд экинлар уруғини сепиш, қадаш ва шу кабилар тушунилади.

«Қонунга хилоф равишда етиштириш» деганда эса, уларни ўстириш ва пишиб етилгунга қадар ишлов бериш, қўриқлаш, суғориш кабилар тушунилади. Демак уруғ сепилдими, у етишдими, йиғиштириб олиндими, қатъий назар, жиноят тугалланган ҳисобланади. Жиноятнинг субъектив томони шундаки, гиёҳванд ўсимликларни экиб, парваришлаш онгли равишда англаб етилган бўлади, қасддан содир этилган, деб ҳисобланади. Бошқа мотивга ўрин қолмайди.

Тўхтасин МИРЗАРАҲМАТОВ,
истеъфодаги милиция подполковниги.

—Кераксиз жойга бурнингни суқма...

А. ҲАКИМОВ олган сурат.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ АХБОРОТИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2001 йил 23 октябрдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек, божхона тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:

1 АҚШ доллари
432 сўм 20 тийин.

Робиндранат ТАГОР

ОДАМ ЖИЛМАЙГАНДА

• Бор ҳақиқатни айтиш кўнгилда бўлмаганда очиқ гапириш осон.

• Одам жилмайганда олам уни севиб қолади.

Одам кулганда одам ундан қўрқиб кетади.

• Башарият тарихи таҳқирланган инсон учун тантана онлари қачон бошланишини интизорлик билан кутади.

• Ёлғон қудрат касб этган чоғда ҳам барибир ҳеч қачон ҳақиқатга айланолмайди.

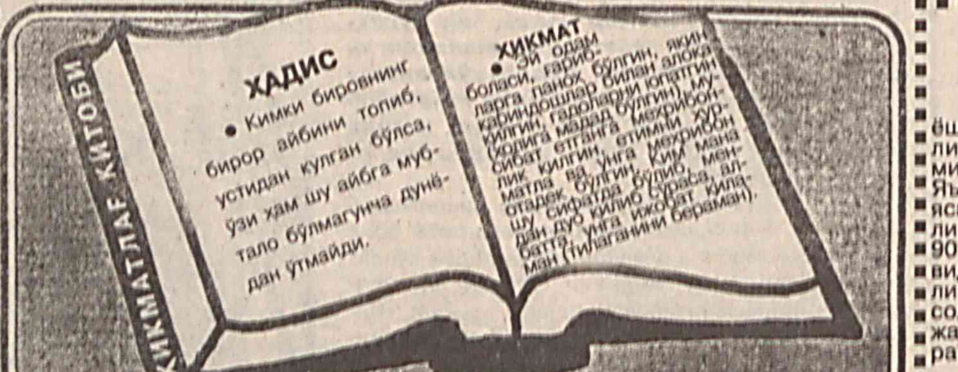

ИККИ ЁШЛИ ҚОИДАБУЗАР

Париж яқинида яшовчи икки ёшли болага почта орқали йўл полициясидан 280 АҚШ доллари миқдорида жарима қоғози келди. Яъни бу миттивой пластмассадан ясалган ўйинчоқ тракторнинг тезлигини Париж кўчаларида соатига 90 километрдан оширган. Бу эса, видео тасвирга туширилган. Тезлик оширилгани сабабли жарима солинган. Боланинг ота-онаси бу жаримани тўлашга мажбур. Начора, қонун барча учун баробар.

Илҳом ШЕРМУҲАММАД.

ЎТГАНЛАРНИНГ ОХИРАТИ ОБОД БЎЛСИН!

«Адолат» газетаси таҳририяти ва ижодий жамоаси газетанинг Самарқанд вилояти бўйича ўз мухбири Зоҳир Тўрақуловга қайнотаси, уруш ва меҳнат фахрийси **Абдураҳмон ота САЛОМОВ**нинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Ўзавтойўл» Давлат акционерлик концерни концернинг етакчи мутахассиси Аброр Эшонқуловга акаси **Ҳамроқул УСМОНҚУЛОВ**нинг бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этиб, ҳамдардлик билдиради. Яратгандан сабр-бардош тилайди.

Муассис: Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши ва «Адолат» газетаси ижодий жамоаси.

Бош муҳаррир: Тўхтамурод ТОШЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Т. О. ДАМИНОВ, А. Ғ. ҒУЛОММАҲМУДОВ, А. ЖЎРАБОЕВ, Р. З. АҲМАДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Р. Р. ҲАЙДАРОВ, К.РИХСИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари) Д. К. ҚИРҒИЗБОЕВ (бўлим мудири), Р. АЗИМОВ, Т. И. ЭРГАШЕВ, А. МАМАЖОНОВ, Ў.Ф. ЖЎРАЕВ, Н. НУРМАТОВ, М. КАЛОНХОНОВ.

Мулоқот учун телефонлар:
Қабулхона — 133-41-89.
Хатлар ва шикоятлар бўлими — 136-55-64.
Навбатчи — Илҳом СИДДИҚОВ
Саҳифаловчи — Бахтиёр ҚЎШОҚОВ

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат Матбуот қўмитасидан 140 рақам билан рўйхатдан ўтган. Буюртма Г— 2936, ҳажми—2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2 Адади: 1391
Газета IBM компьютерида терилди.

Қўлёзмалар муаллифларга қайтарилмайди.

«Шарқ» нашриёт - матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

МАНЗИЛИМИЗ: 700047, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси-32.